PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 7, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Nr. 717 PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 6. 1945, TORONTO, ONTARIO METAI XIV

DOKUMENTAI ĮRODO, KAD ONTARIJOJ PALAIKOMI SLAPTI POLITINIAI ŠNIPAI

ŠNIPINĖJA UNIJAS IR KITAS PROGRESYVIAS ORGANIZACIJAS

TORONTO. — Karališkai Komisijai, tyrinėjančiai Jolliffo kaltinimą, kad Ontarijos valdžia palaiko slaptą politinę policiją, įteikta nemažai dokumentų, kurie įrodo, kad prie provincialės policijos veikia specialus skyrius, kuris seka unijas ir kitas progresyves organizacijas, parlamento narius ir net Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetą ir SSRS atstovus.

Teisėjas A. M. LeBel, kuris pirmininkauja komisijai, leido priėti prie tų dokumentų ir raportą apie Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetą, nors iš karto priešinosi aiškindamas, kad tokio dokumento viešumon iškėlimas gali drumsti tarptautinius santykius. To dokumento įvėlimui labai priešinosi policijos advokatas.

To skyriaus viršininkas Osborne-Dempster prisipažino, kad jis pats prirengė tuos raportus, kurie dabar komisijos rankose, nors užsigynė, kad tie raportai buvo įteikiami valdžiai ar prokurorui.

Osborne-Dempster užsigynė, kad jis davė informacijas Gladstonui Murray, finansinio kapitalo propagandistui, bet prisipažino, kad jis lankėsi Murray ofise keletą kartų. Taipgi prisipažino, kad ponas Sanderson, skelbęs laikraščiuose atakas ant CCF ir kitų, teikė jam informacijas apie "subversyvų" veikimą ir kad jis dirbo pas Sandersoną gaudamas po $30.00 į savaitę, nors patvarkymai draudžia tai daryti. Jis taipgi prisipažino, kad teikė Sandersonui medžiagos, kada CCF patraukė jį teisman.

Buvęs specialaus skyriaus inspektorius Hammond taipgi liudydjo prieš Dempsterį, pareikšdamas, kad jo manymu Dempsteris buvo niekas daugiau, kaip politinis šnipas dar tais laikais, kada jis buvo inspektorium.

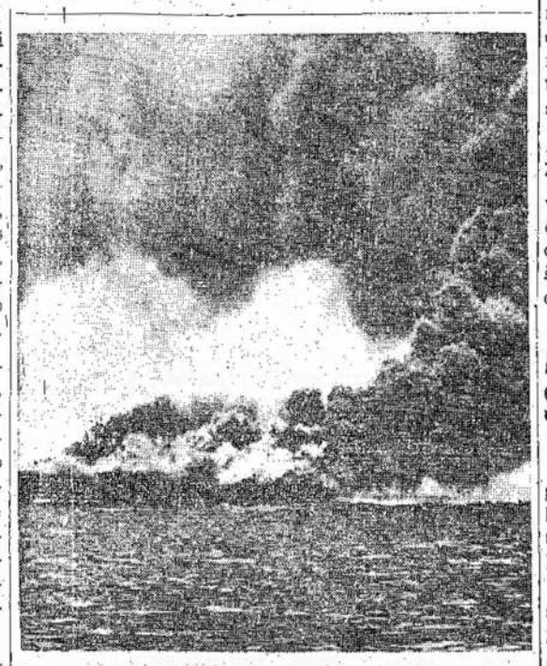

Japonų savižudiškų lakūnų padegtas amerikiečių orlaivianešis Bunker Hill dega Pacifike. Nelaimėj 373 žuvo ir apie tiek buvo sužeista. Japonai neteko tiktai trijų lakūnų. Savižudiški japonų lakūnai yra pavojingi.

Austrai Skundžiasi Amerikiečių Tvarka

INNSBRUCK. — Atstovai demokratinių partijų, kurios sudaro Tyrolio srities valdžią, skundžiasi, kad amerikiečių okupacinė administracija palaiko aukštose vietose gerai žinomus Austrijos nacius.

Jie manę, kad su amerikiečių pribuvimu bus išluoti visi naciai, o dabar esą visai kitaip.

Tie austriški naciai esą pavojingesni, negu vokiški naciai. Jų manymu, jeigu taip bus, tai už poros metų Austrijoj viešpataus kita naciška valdžia.

Nauja Lenkijos Valdžia Bus Greitai Pripažinta

LONDON. — Nauja Lenkijos valdžia užtikrino, kad ji greitai praves demokratinius rinkimus Lenkijoj.

Laukiama greito pranešimo iš Washingtono, kad Amerika pripažįsta naują Lenkijos valdžią ir ištraukia savo pripažinimą londoniškės lenkų valdžios. Ameriką seks Britanija.

Francija ir Švedija jau pripažino naują Lenkijos valdžią.

Sakoma, kad Sovietų Sąjunga ištraukia savo kariuomenę iš Lenkijos.

Vicepremjeras Mikolaičikas paskelbė, kad Stalinas pritaria tam, kad Lenkija pasirašytų su Britanija tokią pat sutartį, kokią jis yra pasirašiusi su SSRS.

MIRĖ ARCIVYSKUPAS PRANCIŠK. KAREVIČIUS

VILNIUS. — Kauno arcivyskupas Pranciškus Karevičius numirė Marijampolėj, gegužės 30, šių metų, sulaukęs 83 metų amžiaus.

Birželio 3 visose Lietuvos bažnyčiose buvo laikomos pamaldos jo mirties atžymėjimui. Jis palaidotas birželio 4 vyskupų kape, koplyčios sklepe, Kauno Katedroje.

BELGRADAS. — Jugoslavijos spauda smerkia Graikijos reakcionierius, susiburusius į Edes šaiką, už nuožmų persekiojimą pažangių žmonių.

GAISRE RED LAKE ŽUVO 10 ASMENŲ

WINNIPEG. — Red Lake, kuris randasi 175 mylios į šiaurryčius nuo Winnipego, sudegė trijų aukštų viešbutis. Gaisre 10 žmonių žuvo ir 35 skaudžiai sužeisti, 20 iš jų kritiškai.

Viešbutis užsilieps n o j o taip greitai, kad tenai buvusieji žmonės nespėjo išbėgti.

Dar Viena Orlaivio Nelamė Montreale

MONTREAL. — Pereitą šeštadienį susimušė keturmotorinis Liberator orlaivis netoli Montrealo. Šeši asmenys užmušti ir šeši sunkiai sužeisti.

Nelaimė įvyko vos pakilus iš Dorval aerodromo, orlaiviui išbuvus ore ne daugiau 50 sekundų. Jis buvo pakilęs tiktai 250 pėdų nuo žemės.

Liūdininkai pasakoja, kad lakūnas stengėsi ir jam pavyko nukreipti orlaivį nuo grupės vasarinių namukų, prie kurių žaidė grupė vaikučių. Orlaivis nukrito tarp dviejų namų ir sudegė. Viename name buvo 14 žmonių, o kitame 9. Niekas nenukentėjo.

BERLYNAS. — Čia pribuvo amerikiečių okupacinė armija. Greitai pribus ir britai su kanadiečiais. Berlyne bus visų sąjungininkų jėgos.

IZOLIACININKAI NEIS PRIEŠ ČARTERĮ

WASHINGTON. — Jaučiant, kad milžiniška dauguma žmonių stoja už užgyrimą San Francisco konferencijos čarterio, taipgi kad senate nebus galima jis atmesti, ir senatorius Wheeler pasisakė nekovosiąs prieš tai.

Pirmiaus buvo sakyta, kad jis vyko specialiai Europon "argumentų pasirinkti" kovai prieš Jungtinių Tautų čarterį. Mat pirmiaus atrodė, kad bus galima jam priešintis, bet dabar visuomenės opinija žymiai nukrypo už jį.

Argentinos Studentai Streike už Demokratiją

BUENOS AIRES. — Argentinos žmonės vis labiau ir labiau protestuoja prieš diktatūrą ir reikalauja demokratijos.

Prie kitų organizacijų prisidėjo ir studentai išeidami į 24 valandų streiką už sugrąžinimą demokratijos. Streikas apėmė visus Argentinos universitetus. Kas svarbiausia, tai kad apėmė visas studentų organizacijas.

Kada nacionalistai ir demokratai, kurie kiek laiko atgal ėmėsi už gerklių, eina į streiką ranka rankon, tai ženklas, kad situacija labai rimta.

Naciai Nužudė Lenkų Karininkus

STOCKHOLMAS. — Laikraštis Stockholm Tidningen rašo, kad gavęs informacijų, kurios rodo, kad Katyn miške, prie Smolensko nužudyti lenkų karininkai buvo nacių aukomis.

Išžudyta ten net 10,000 lenkų armijos karininkų.

Tos informacijos gautos iš vieno SS Gvardijos komandieriaus, kuris sakė nužudytieji buvo vokiečių koncentracijos stovykloj.

Lenkų tremtinė valdžia vietoj kaltinti nacius, kaltino Raudonąją Armiją už tas žudynes, dėlto nutraukta Lenkijos ryšiai su SSRS.

NAUJAS JUNGTINIŲ VALSTIJŲ SEKRETORIUS

WASHINGTON. — Stettiniui rezignavus, prezidentas H. Truman naujų valstybės sekretorium paskyrė James F. Byrnes. Jungtinėse Valstijose valstybės sekretorius užima užsienio reikalų ministerio pareigas.

Stettinius numatomas į Jungtinių Tautų organizaciją, kuri buvo sudaryta San Francisce.

NEW YORK. — Maskvos radijas praneša, kad atrastas apdegęs nacių propagandos ministerio Goebbelso lavonas. Jis nusižudęs eBrlynui puolant.

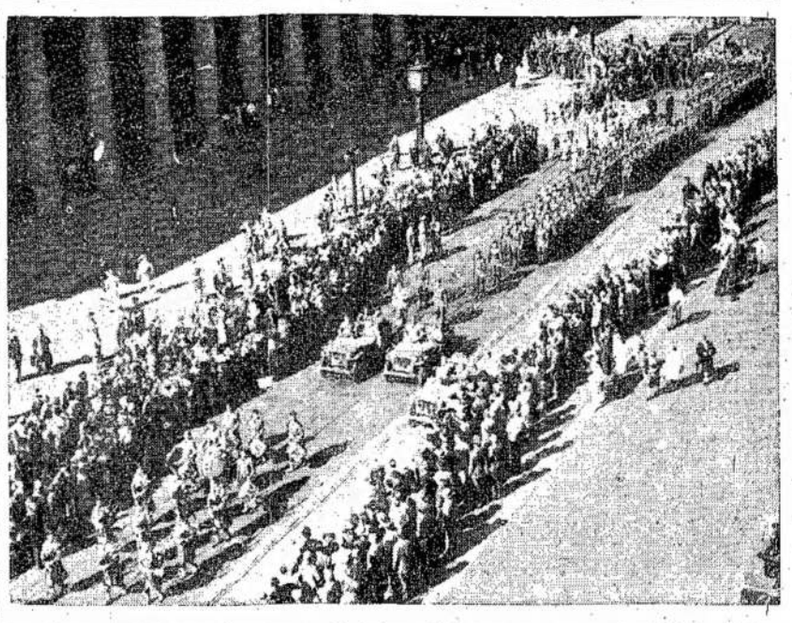

Kanados parašiutininkų batalijonas buvo sutiktas labai iškilmingai, kada jis atvyko į Torontą. Miesto majoras juos pasveikino, pareikšdamas, kad kanadiečiai yra daug skolingi jiems. Čia matomas tas batalijonas išsirikiavęs ant Front gatvės prie stoties maršavimui linkui miesto namo. Tūkstančiai torontiečių susirinko į stotį patikti juos. Parašiutininkų tarpe buvo ir E. Žebrauskas, westonietis.

Kanada Parodė Simpatiją Ukrainos Sovietų Socialistinei Respublikai

SVEIKINA JUNGTINIŲ TAUTŲ TAIKOS ČARTERĮ

MASKVA. — Sovietų radijas ir spauda sveikina Jungtinių Tautų čarterį, priimtą San Francisco konferencijoj, kaipo atsiekimą bendradarbiavimo ir vienybės. Izvestija, valdžios oficialus laikraštis, tvirtina, kad Amerika, Sovietų Sąjunga ir Britanija bus siela naujai organizacijai ir galės sulaikyti agresijas ir karus.

BELGAI PRIEŠINASI KARALIAUS GRĮŽIMUI

BRUSELIS. — Beveik visos belgų politinės partijos priešingos karaliaus Leopoldo grįžimui ant sosto.

Liepos antrą dieną sušaukė protesto mitingą šios belgų partijos: komunistų, socialistų, liberalų ir kairiųjų katalikų.

Jeigu karalius užsispirs grįžti, tai Belgijoj pasireikš didelis neramumas, galįs privesti prie susikirtimų.

Toronte Svečiuojasi Sovietų Jūreiviai

TORONTO. — Čia pribuvo grupė sovietinių jūrininkų, kurie perims penkius minų graibytojus, kuriuos Kanada pagamino del Sovietų Sąjungos. Kanada sutiko pagaminti 10 tokių laivų. Penki jau pagaminti.

Sovietų jūrininkai čia truputį pasilavins, kaip valdyti tuos laivus, o paskui išplauks su jais į savo šalį.

Vietinės organizacijos rengiasi priimti juos. Manoma surengti futbolės rungtynes Exhibition parke.

TORONTO. — Pereitą šeštadienį Kanada oficialiai išreiškė savo simpatiją Ukrainos Sovietų Socialistinei Respublikai. Kanados - Sovietų Draugiškumo Komiteto iniciatyva surengtame Pergalės Festivalyje dalyvavo Kanados ambasadorius L. Dana Wilgress ir Sovietų Ukrainos ir Baltarusijos atstovai, grįžtą iš San Francisco konferencijos. Jie buvo labai gražiai sutikti ir priimti.

Kalbėdamas festivaly j e Maple Leaf Gardens, kur buvo susirinkę 12,000 žmonių, Wilgress pareiškė, kad Sovietų Sąjunga trokšta kooperuoti su visom kitom šalim ir kvietė kanadiečius stengtis suprasti Sovietų Sąjungą.

Jeigu Sovietų Sąjunga reikalavo tam tikrų provizijų čarteryje, nurodė jis, tai tik delto, kad ji negali būti tikra, kokios intencijos daugumos kitų kraštų.

"Tas rodo, kaip svarbu daryti viską, kas tik galima, palaikymui tarptautinių santykių," pastebėjo ambasadorius.

Kad išreikšti pagarbą Ukrainos žmonėms, kurie daugiausiai už visus nukentėjo šiame kare, festivalyje dalyvavo daug įvairių šalių diplomatų ir vyriausybės atstovų. Festivalyje taipgi dalyvavo 100 Sovietų Sąjungos jūrininkų, kurie publikos buvo sutikti su dideliu entuziazmu.

Svečių tarpe buvo Dr. Jerome Davis, Jungtinių Valstijų švietėjas ir kariškas korespondentas; kapitonas Tuteur, Francijos ambasados atstovas; A. C. Frost, Jungtinių Valstijų konsulas; Dr. Liu Shihn Shun, Kinijos ambasadorius, ir visa eilė kitų.

Garbės svečiais buvo prof. V. G. Bondarchuk, Kievo Valstybinio Universiteto rektorius; prof. P. S. Pogrebniak, Ukrainos Mokslų Akademijos prezidiumo sekretorius.

Profesorius Bondarchuk sveikino kanadiečius Ukrainos vyriausybės ir žmonių vardu ir dėkojo už suteiktą paramą.

Festivalyje taipgi dalyvavo Sovietų ambasadorius Zarubinas ir kiti ambasados atstovai.

1,000 ukrainiečių iš visos Kanados pildė festivalio programą.

Mirė Draugas Juozas Plačenis

BIENFAIT, Sask. — Birželio 22 dieną, 8 val. vakaro, Bienfait viešbuty mirė Juozas Plačenis, pažangus lietuvis.

Juozas Plačenis gimė 1899 metais, Panevėžio apskrityj. Kanadon atvyko 1928 metais ir apsigyveno Bienfait apylinkėj prie anglių kasyklų.

Keli metai atgal jis buvo sunkiai sužeistas ir nuo to laiko sunkaus darbo negalėjo dirbtį.

Buvo progresyvus žmogus ir nenuilstančiai darbavosi del Liaudies Balso ir visos žmonijos labo, o ypatingai del Lietuvos liaudies. Jis buvo palaidotas Bienfaito kapinėse birželio 26 dieną.

Lai būna lengva jam Kanados žemelė.

P. Piragis

DAMASCUS. — Laike susikirtimų su francūzais 593 sirijiečiai užmušti ir 1,972 sužeisti.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS,
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.
LIAUDIES BALSAS

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

CCF APKALTINIMAI NEBUVO BE PAMATO

Kokį sprendimą išneš Karališka Komisija, kuri tyrinėja CCF vado Jolliffe kaltinimą, kad Drew valdžia palaiko slaptą politinę policiją, dabar dar negalima pasakyti, nes šiuos žodžius rašant jos darbas dar neužbaigtas, bet ir iš to, kas jau buvo iškelta viršun, galima matyti, kad kaltinimai nebuvo be pamato.

Jau dabar yra aišku, kad provincialės policijos "specialio skyriaus" vedėjas Osborne-Dempster tyrinėjo parlamento narius, organizacijas ir atskirus asmenis ir rašinėjo raportus. Pasitvirtino faktas, kad jis vyko į Port Arthurą, Hamiltoną ir kitas vietas ir rinko medžiagą apie asmenis, kaip buvo skelbta. Taipgi faktas, kad buvo daromos kortos ir rūšiuojamos pagal spalvas: konservativų baltos, liberalų mėlynos, CCF ružavos, o kairiųjų — raudonos.

Komisijai buvo pristatyta dėžutė su 300 kortų. Tenai buvo ir Lewis Duncan korta. Mr. Duncan anais metais buvo Toronto miesto kontrolierius, o šiais metais kandidatavo į Ontarijos seimelį CCF tikietu.

Buvo tyrinėjama ir Kanados-Sovietų Draugiškumo organizacija, kuriai vadovauja gerai žinomi industrialistai ir intelektualai. Faktinai, buvo tyrinėjama arba renkama medžiaga apie kiekvieną parlamento narį, kandidatą, unijų suvažiavimą ir t. t. Kiekvienas žmonių pasijudinimas buvo užrekorduotas.

Tyrinėjimas tokių asmenų bei organizacijų, kurios jau suminėtos Komisijos posėdžiuos, negali būti surištas su tyrinėjimu sabotažninkų ar kokių kitų žalingų asmenų. Tai tyrinėjimas visų Drew valdžios oponentų bei žmonių, kurių pažiūros skiriasi nuo atžagareivių pažiūrų.

Iškelti faktai sakyte sako, kad Drew valdžia ar jos organai vedė registraciją visų savo oponentų politiniais sumetimais. To nebus galima užginčyti. Valdžia gali sakyti, kad ji nedavė instrukcijų tai daryti. Tas labai lengva padaryti. Visa bėda bus suversta ant Dempsterio. Jis turės pasiimti visą kaltę. Bet ko jis bijo? Jis didrbo del valdžios labo.

Šis faktas rodyte rodo, kad konservativai yra reakcijos partija ir dažnai naudoja hitlerininkų metodams panašias priemones kovoje prieš platesnių pažiūrų žmones, prieš savo oponentus.

MAINŲ ŠĖRŲ SMUGELIS

Jungtinės Valstijos ir daugelis Kanados darbo žmonių organizacijų smerkia Ontarijos provincijos šmugelninkus, *kurie melžia žmones pardavinėdami mainų šėrus.* Surasta, kad tie šmugelninkai pardavinėja Jungtinėse Valstijose ir Kanadoj mainų šėrus aiškindami, kad tie pinigai bus sunaudoti plėtimui mainų, vystymui biznio, o tikrenybėje susideda tuos pinigus sau į kišenes.

Ontarijos įstatymai leidžia tokiems šmugelninkams varyti biznį ir krautis kapitalą. Jie nereikalauja, kad surinkti pinigai būtų sunaudoti vystymui mainų. Kiti iškasa mažą duobutę ir palieka. Kas jiems galvoj, kad šėrai nupuls. Juk tie šėrai pas žmones. Pas juos pinigai. Jeigu jiems reiks išpirkti tuos šėrus, jiems nebaisu. Jie pardavė brangiai, o atpirks pigiai.

Apgailėtina, kad į tokį biznį yra sukišę pinigus ir nemažas skaičius darbininkų. Paaiški, kad net jūrininkai yra prisipirkę tokių šėrų.

Reikėtų būti atsargesniais su šėrais. Reikia pirma persitikrinti, ar kam verti tie šėrai, ar įdėti pinigai bus sunaudoti tam, kam yra skiriama. Be atsargumo galima sukišti savo prakaitu sunkiai uždirbtus paskutinius centus.

TEHERANAS IR AMERIKOS KOMUNISTAI

Kaip atrodo, tai Jungtinių Valstijų komunistai, vadovaujant Browderiui, padarė nemažą klaidą. Jie perdaug įvertino, perkainavo Sovietų Sąjungos, Britanijos ir Amerikos kooperaciją, pricidami išvados, kad ta kooperacija turės persikelti ir į klasių kooperaciją visose šalyse.

Ta klaida buvo pastebėta ir dabar eina plačios diskusijos. Norima ją atitaisyti. Įvyks suvažiavimas, kuris galutinai klausimą išspręs.

Toks perkainavimas galėjo paliesti ne tik Browderį, bet ir kitų šalių kairiuosius. Browderio knyga apie Teheraną buvo plačiai paskleista ir Kanadoj. O toj knygoj kaip tik ir glūdi visa ta klaida.

Kadangi gyvenimas ant vietos nestovi, aišku, yra nelengva visuomet viską permatyti. Bet pažangus judėjimas del to nenusimena. Jis pastebėtas klaidas greitai taiso. Taip buvo ir yra.

Blogiausia su tais, kurie giriasi niekad neklystą. Jie nekeičią savo atsinešimo niekados. Del to jie dažnai arba net visada būna klaidingi. Kaip tik gyvenimas paeina pirmyn, o jie atlieką, taip ir pasidaro jie klaidingi.

Jie mano, kad kaitaliojimas taktikos yra blogas dalykas. Bet tai natūralus gyvenimo reikalas. Juk kai lyja, tai ir vaikas žino, kad reikia lietsargio. Kada šalta, reikia gerų kailinių. Vasarą, aišku, tik beprotis velkasi kailiniais.

Negerumas iš besikeitimo būna tik tada, kada kas nors užsispiria ir nenori prisipažinti klaidą padaręs. Tuomet žmogus daro dar didesnę klaidą ir taip nueina į atbulą pusę.

Šokimas iš debesų šiam Kanados parašiutininkui yra paprastas dalykas. Jis šoko Belgijon, Francijon, Olandijon ir Vokietijon — viso 23 kartus. Tai Pte. Bosley iš Peterborough, Ont. Jis laimingai sugrįžo Kanadon.

Įvairiais Klausimais

Pamatai Padėti

Jungtinių Tautų konferencija San Francisco mieste jau užsibaigė. 50 tautų pasirašė po Jungtinių Tautų Carteriu. Kitaip sakant, pamatai del būsimos Tautų Lygos jau padėti.

Čarteris išdėsto Jungtinių Tautų siekius, teises ir tvarką arba taisykles, kurių bus prisilaikoma rišant įvairias Jungtinių Tautų problemas.

Jungtinės Tautos, pagal tą čarterį, sieks ne tik taikos palaikymo. Jos stengsis siekti ir žmonių gerovės, priklausomų tautų laisvės. Bus bandoma padėti silpnesnėms tautoms finansiniai ir kitokiais būdais.

Nusikaltėliai bus teisiami tarptautiniame teisme, kuris bus sudarytas pagal tą čarterį. Saugumo Taryba turės galią imtis net ginklo nubaudimui agresoriaus.

Buvusi Tautų Lyga nesirūpino tautų gerove ir buvo sutvarkyta taip, kad reikėjo visų tautų sutikimo norint imtis kokių žygių prieš agresorių. Dabar užteks to, kad didžiuma Saugumo Tarybos narių pasisakytų už. O Saugumo Tarybą sudarys tiktai 11 tautų.

Tiesa, yra reikalaujama, kad penki pastovūs nariai, kurie atstovaus Sovietų Sąjungą, Ameriką, Britaniją, Kiniją ir Franciją, balsuotų vienbalsiai, bet vistiek toks parėdymas duoda daugiau galimybių sudrausti agresorių.

Kai kam atrodo, kad veto teisė duoda galimybę didžiosioms šalims pastoti kelią jų nubaudimui, jeigu jos papildys agresiją. Bet nereikia užmiršti, jog tomis pastoviomis narėmis bus tie kraštai, kurie jau per daugelį metų neblogai sugyveno ir nebuvo agresoriais.

Pamatiniu dalyku yra ne galimybė, kad viena kuri narė gali virsti agresore, o jų susitarimas palaikyti taiką, sudrausti agresorius, didelius ar mažesnius. Veto teisė taikoma daugiausiai tam, kad negalėtų būti tokių dalykų, kaip kad buvo Tautų Lygoj, kada Čemberlenas sumobilizavo visus savo šalininkus prieš SSRS.

Veto teisė užtikrina, kad nebūtų greito užpuolimo ant kurios nors šalies. Jis verčia didžiąsias šalis ieškoti susitarimo. Tai nelyginant kaip ir stabdžiai, saugą tautas nuo nedraugiškų užklupimų.

Daleiskime, kad didžiuma šalių nori ką nors padaryti Jugoslavijai. Pasmerkti ją, priversti atsisakyti nuo ko nors, kad ir neteisėtai. Sovietų Sąjunga pasipriešina ir veikimas negali būti užgirtas. Taip gali pasipriešinti bile kuri didžioji šalis.

Šio karo metu buvo daug konferencijų. Jose tarimai buvo priimti gerai viską išdiskusavus ir radus bendrą išvadą. *Pavyzdžiui, Lenkijos klausimu.* Tai buvo ne daugumos balsų padaryta, bet suradimu visiems priimtinos formulės.

Jeigu būtų reikalinga visų tautų susitarimo vienbalsiai, tuomet toks dalykas būtų neįmanomas. Jungtinių Tautų organizacijos taisyklės reikalauja, kad bent šeši Saugumo Tarybos nariai balsuotų už, jų tarpe ir visi pastovūs nariai, jeigu eina klausimas apie įsikišimą su ginklu. Tai didelis skirtumas.

Be abejonės, yra faktorių, kurie darys įtaką į Jungtines Tautas. Daleiskime, kad Anglijoj įsigalės tokie toriai, kaip buvo Čemberlenas. Tuomet visa situacija pablogės. O jeigu tenai įsigalės demokratiškesni, sukalbamesni žmonės, tuomet padėtis pagerės. Taip bus ir su kitomis šalimis. Bet tas yra jau kitas dalykas. To negali išrišti jokia Jungtinių Tautų konferencija. Bet reikia manyti, kad tokie kraštai, kurie dabar yra fašistų valdomi, nebus priimti į Jungtinių Tautų tarpą.

Lenkai Bus Paversti Svetimšalių Legijonu

Pranešimai iš Londono teigia, kad Britanija pasiliks lenkų armiją ir palaikys ją kaip svetimšalių legijoną. Ji šersianti tą armiją, aprengsianti ir naudosianti savo reikalams. Tos armijos esą iki 250,000.

Girdi, nei vienas tos armijos komandierius nenorėsiąs tarnauti Varšavos valdžiai, kuri bus sudaryta iš visų demokratinių partijų. Taipgi tos armijos kariai nenorėsią tarnauti jokiam komandieriui iš Lenkijos.

Taigi, ta armija yra grynai fašisting. Ji pripažįsta tiktai fašistinę valdžią. Ir Anglija tą armiją pasilaikys sau. Gražus dalykas.

Iki šiol buvo žinoma, jog armijos neprivalo būti politinės. Jų užduotis tarnauti kraštui. Bet lenkų armijai bus leista būti nepriklausomai. Ji turės teises neklausyti savo krašto valdžios, nors ji bus pripažinta ir tos pačios Anglijos.

Įdomu žinoti, kaip Anglijos žmonės atsineš į tai. Juk jų kišenės turės šerti tą armiją. Iki šiol lenkai britams kainavo po $14,000,000 į metus. Dabar lenkai nori gauti dar $2,000,000 apmokėjimui tiems, kurie turės būti paleisti.

Man atrodo, kad šis dalykas arba ši lenkiška problema taip įsipyks britams, kad jie neteks kantrybės. Čiorčilio ir Edeno valdžiai lenkų šlėktos kurią dieną gali labai blogai atsiliepti.

Politikas

KAS KĄ SAKO

Jeigu nori būti laimingu vieną valandą, gerk ir valgyk. Jeigu nori būti laimingu visą dieną, apsivesk. Jeigu nori būti laimingu visados — būk sodininku. — **Brigid de Vine.**

—o—

Theodore Roosevelt kartą pasakė: "Žmogus, kuris niekad nelankė mokyklos, gali pavogti ką nors iš vagono; bet jeigu jis išėjo universitetą, jis gali pavogti visą geležkelį." — **Religious Digest.**

—o—

Mrs. Sofia Janaski, 3888 Pennsylvania Avenue, pareikalavo perskyrų nuo Prano Janaski. Ji pareiškė, kad ji "darė viską, kas tik galima, kad padaryti jį vyru, bet nepavyko." Ji turi 8 vaikus. — ***Hommand Times.***

—o—

Sąjungininkų kareiviai Vokietijoj nepyksta, kad jiems neleidžiama atsinešti į vokiečius kaip į savo brolius. Už ką jie pyksta, tai kad nesibroliavimo reguliacijos verčia juos atsinešti į vokiečių merginas kaip į seseris. — **Toronto Daily Star.**

ŠYPSENOS

Nauja Višta

"Kaip farmerys," pareiškė Smitas, "aš galiu pasigirti išradimu naujos rūšies vištos. Aš sukergiau vištą ir papūgą ir to rezultate dabar turiu vištą, kuri ne tik kiaušinius deda, bet ir sako: 'Ateik ir pasiimk'."

Ir Taip ir Taip Geral

Motina: — Nutilk, sėsk ir tylėk!

Duktė: — Nesėsiu ir netylėsiu!

Motina: — Tai stovėk! Vistiek turi klausyti manęs!

Nebesulauks Ryto

Slaugė: — Atrodo, kad pacijentas 129 kambaryj nesulauks ryto.

Gydytojas: — Kaip tai gali būti! Nesenai mačiau kaip jis tave bučiavo.

Slaugė: — Tame ir dalykas. Kada jis mane bučiavo, ne tik tamsta matei, bet ir jo žmona.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Radzevičius, Winnipeg, viešėdamas Toronte, laikraščio paramai paaukojo $2.00.

A. Stankevičius, Port Arthur, Ont., paaukojo $1.00.

J. Stupur, Portland, Oregan, prisiuntė aukų $2.75. Aukojo: C. Marcinkus, M. Jonikaitis, J. Urbonas, S. Danill, J. Stupur po 50 c.; L. Jozilskienė 25 c.

K. Bagdonas, So. Bend, Ind. prisiuntė $12.00 aukų. Aukojo: LLD 35-ta kuopa $3.00; Anton Jay, K. Bagdonas, P. Duda, W. Mančunski, H. Urbonas, K. Grigas, P. Bendžaitis, J. Morris, P. Bagdonas po $1.00.

St. Wernis, Chicago, Ill., laikraščio paramai paaukojo $2.00.

J. Valentonis, Lac du Bonnet, Man., paaukojo $1.00.

M. Klimas, Richmond Hill, L. I. N. Y., prisiuntė nuo LLD 185 kuopos auką $3.00.

Delegatai dalyvavę SDKL-SPD suvažiavime Toronte, paaukojo sekančiai: G. Paliliūnas, Winnipeg, $1.00; M. Vidruk, Winnipeg, $2.00; J. Cherry, Coleman, $2.00; St. Šimutis, Simcoe, $1.00. F. Vaivila, Hamilton, pridavė vieną naują prenumeratą.

J. Vilkelienė, montrealietė, iš Chicagos prisiuntė 5 naujas prenumeratas.

V. Vitkus, Toronto, pridavė vieną atnaujintą prenumeratą.

F. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisiuntė vieną atnaujintą prenumeratą.

A. Samuolis, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą ir nuo M. Liugo, laikraščio paramai, $1.00 aukų.

E. Račienė, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą ir nuo R. Surmos laikraščio paramai 50 c. aukų.

M. Motuza, Winnipeg, per M. Vidruką, prisiuntė 4 atnaujintas prenumeratas.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą, širdingai ačiū.

Administracija

Laiškas iš Lietuvos

Hamiltonietis Budra gavo laišką nuo savo brolio, gyvenančio Stakliškių valsčiuje, Alytaus apskr., kuriame brolis džiaugiasi, kad Raudonoji Armija išlaisvino juos iš vokiečių nagų. Jis rašo:

"Brangus broli:

Gavau nuo jūsų laišką 11 kovo ir man buvo linksma naujiena, kad esi gyvas ir sveikas.

Mes irgi esame gyvi ir sveiki. Už tai tariam padėką Raudonajai Armijai ir kartu Amerikai ir Anglijai, kad mus išvadavo iš vokiškų nagų.

Brangus broli! Kai gausi šį laišką, greitu laiku parašyk man, kaip gyveni.

Laukiantis nuo jūsų atsakymo,

V. Budra."

Iš LLD Pikniko

TORONTO. — Pereitą sekmadienį čia įvyko LLD 162 kuopos piknikas. Nors oras buvo gražus, bet kadangi tą dieną salėje tęsėsi SD-KLSPD suvažiavimas, todel torontiečiai negalėjo skaitlingai dalyvauti. Tačiau jame dalyvavo nemažas skaičius svečių iš Toronto apylinkės ir J.A.V. ir piknikas buvo labai smagus ir užsitęsė iki vėlaus vakaro.

Nemažas skaičius svečių buvo iš Rochesterio, Hamiltono, Montrealo, Delhi ir Grimsby.

Rep.

Pastabos

Dorothy Thompson, pagarsėjusi amerikiečių žurnalistė ir komentatorė, važinėjo po Europą. Ji daug vietų buvo ir Vokietijoj.

Apie savo patyrimus rašydama, ji pažymi, kad Vokietija niekad nebebus tokia, kokią ji buvo.

Ji esanti parblokšta visais atžvilgiais.

Taip tai "išaukštino" Vokietiją hitlerininkai.

—o—

Fašizmo pasekmės šiandien matomos labai aiškiai. Jos nepaprastai baisios.

Bet mūsų šalyj ir kitose šalyse atsiranda žmonių, kurie nori vesti reikalus taip, kaip hitlerininkai vedė.

Jie taip pat norėtų krusados sunaikinimui Sovietų Sąjungos ir bolševizmo.

Tokiems žmonėms šis karas nedavė jokios pamokos.

—o—

Naują Lenkijos valdžią sudaro atstovai visų demokratinių lenkų partijų. Jon įeina padoriausi, patikimiausi Lenkijos vadai.

Bet Londone sėdintieji šlėktos šaukia, kad ta valdžia nėra garantija, jog Lenkijoj bus pravesti laisvi, demokratiški rinkimai.

Ot, jeigu rinkimus vestų pilsudskininkai, anais metais ginklo pagalba užgrobusieji galią, paskui panaikinę demokratinę konstituciją ir įvedę pilsudskinę diktatūrą, tuomet tikrai būtų užtikrinti "demokratiški" rinkimai.

—o—

Rutenija arba Karpato-Rusija, apimanti 4,800 ketvirtainių mylių plotą su 725,000 *gyventojų, prisidėjo prie* Sovietų Ukrainos.

Didžiumai žmonių pasisakius už prisidėjimą, Čekoslovakijos ir Sovietų atstovai pasirašė sutartį, užtvirtinančią žmonių pasisakymą.

Tai ukrainai, kaip ir lietuviai, susijungė į vieną šeimyną.

O ir ukrainų tarpe yra, kurie vis rėkia, kad Ukraina pavergta.

—o—

Ontarijos "Himleris" — Osborne-Dempster, provincialės policijos "specialaus skyriaus" viršininkas, apalpo laike tyrinėjimo jo veiklos.

Pasirodė, kad visi rankas nusikratė ir visą bėdą verčia ant jo.

Net ir Ontarijos prokuroras pasakė, kad jis pirmu kartu užgirdo apie tą skyrių, kada CCF vadas iškėlė per radiją.

Keista, ar ne, kad pats viršininkas nežinojo, kas dedasi jo policijoj. O gi jo užduotis žiūrėti, kad policija saugotų piliečių teises.

—o—

Nežinia, kaip su kitais miestais, bet Toronte, tai daugelis sugrįžusių karių atsiduria į keblią padėtį.

Kada jie buvo užjūryje, *jų žmonos gyveno kambariuose.* Dabar vieno kambario neužtenka, o daugiau negalima gauti.

Taigi, išeina, kad kurie daugiausiai pasiaukojo, tai tiems dabar sunkiausia gyventi, ypač kas liečia kambarius.

—o—

Už tai daugiausiai atsakinga Ontarijos valdžia, kuri visai nieko nedarė tuo reikalų.

Dar daugiau. Ji ne tik nieko nedarė, bet dar neužgyrė miestų išdirbtų planų.

O kiek ji šūkavo apie kareivius, apie jų reikalus?

J. Y.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Jungtinių Tautų Konferencijai Užsidarius

Po virš dviejų mėnesių intensyvaus darbo, Jungtinių Tautų Konferencija (San Francisco mieste) pasibaigė. Pasibaigė ji, galima sakyti, laimingai ir vieningai, 50 kraštų atstovai padėjo savo parašus po dokumentu, bylojančiu apie pasaulinę taiką ir gerą, taikų tautų sugyvenimą.

Kai kurie šiandien bando gretinti Jungtinių Tautų čarterį su Tautų Sąjungos (negarbingai mirusios) dokumentu. Lyginti negalima, nepaisant iš kurios pusės į tai pažiūrėsi. Svarbiausias dalykas, skiriąs anų laikų, kuriais gimė Tautų Sąjunga, tarptautinę organizaciją nuo dabartinės, kėri tame: Tautų Sąjungoje nedalyvavo Jungtinės Valstijos neigi Tarybų Sąjunga. Na, o Jungtinėse Tautose abi šios šalys dalyvauja ir vaidina svarbų vaidmenį.

Daugiau: Tautų Sąjunga kūrėsi tuojau po prasidėjimo Didžiosios Spalio Revoliucijos Rusijoje. Tarybinė santvarka tuomet buvo silpna, palyginti ją su šiandieninę Tarybų Sąjunga. Ir Tautų Sąjunga ne tik kad neturėjo noro tuomet revoliucinę Rusiją pakviesti į savo eiles, bet net konspiravo ją sunaikinti, Tautų Sąjungos nariai siuntė intervencines pajėgas tarybinei valdžiai nuversti ir kapitalizmui atsteigti.

Šiandien Jungtinėse Tautose dalyvauja socialistinė Tarybų šalis. Šiandien ji galinga ir įtakinga. Visa Europa į ją žiūri kaipo į išgelbėtoją nuo fašizmo.

Niekas neginčys, jog šiandien pasaulyj tėra tik dvi valstybės, nuo kurių sugyvenimo geruose santykiuose daugiausiai priklausys pasaulio taikos likimas. Tomis šalimis yra Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga.

Kadangi abi jiedvi įeina į Jungtines Tautas, abi padėjo savo parašus po Jungtinių Tautų čarteriu, tai abi ir vaidins labai didelį vaidmenį San Francisco konferencijoj priimtam dokumentui realizuoti.

Amerikoje užtenkamai yra tokių (juos buvęs vice-prezidentas Wallace pavadino kriminalistais), kurie viską darys, kad neprileidus tarp šitų dviejų pasaulio milžinų sudaryti ir palaikyti gerus santykius. Jeigu jiems tai pavyktų pasiekti, tuomet, žinoma, ir San Francisco konferencijos čarterio esmė sumažėtų. Mes, tačiau, tikimės, kad taip nebus. Mes dedame daug vilčių Amerikos liaudyje; mes pasitikime, kad prez. Trumanas krašto reikalus ves ta kryptimi, kuri užtikrins gerus santykius tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos. O tai reikš laimingesnį gyvenimą visam pasauliui.

Dabar svarbu, kad Jungtinių Valstijų senatas šį dokumentą greičiau užgirtų. Prez. Trumanas pažadėjo jį (dokumentą) tuojau įteikti senatui. O senatas, sakoma, tuojau imsiąs svarstyti ir už keleto savaičių dokumentas būsiąs užgirtas. Vadinasi, Jungtinės Valstijos įstosiančios į tarptautinį bendradarbiavimą, — įstosiančios formaliai ir oficialiai.

Ryšium su tuo, tenka nepamiršti generolo Eisenhowerio kalbų, sakytų jo priėmimo (Washingtone ir New Yorke) proga ceremonijose. Generolas nuolat pabrėžė reikalą taikai palaikyti. Jis kartą itin įdomiai pasakė:

"Jeigu pasaulio tautos galėjo susijungti, apsivienyti karui, hitlerinei Vokietijai sumušti, tai kodėl gi jos negali apsijungti taikai palaikyti."

Tokią mintį pravedė gen. Eisenhoweris. Kiekvienas padorus ir protaująs žmogus tą patį turėtų pasakyti.

Milijonai karo išvargintų ir taiką mylinčių žmonių, be abejo, San Francisco konferencijos paskelbtąjį dokumentą pasitiks su dideliu džiaugsmu. — **Laisvė.**

Kas Daro Lenkų Emigracinę Valdžią "Legalią"?

Emigracinė Lenkų valdančioji grupė Londone pareiškė, kad ji neatiduos savo autoriteto "net ir tuomet, kada pripažinimas (Jungtinių Valstijų ir Britanijos) bus atšauktas." Ji sako, kad ji yra "vienintelė, autorizuota ir neprigulminga Lenkijos valdžia."

Ant ko ta grupė remia savo legalumą ir autoritetą kaip valdžia? Nėra abejonės, kad ji neturėjo pakvietimo nuo Lenkijos žmonių, prašančio jos narius grįžti kaip valdžia.

Provizinė valdžia, dabar steigiama Varšavoj, buvo sudaryta susitarimo tarp Lenkijos žmonių organizacijų ir politinių partijų atstovų.

Emigracinė valdžia buvo išrinkta pagal 1935 metų Lenkijos konstituciją. Ši konstitucija pakeitė demokratinę Lenkijos konstituciją, priimtą 1921 metais. Sulig 1921 metų konstitucijos, kaip nurodo Encyclopeadia Britanica, Lenkija tapo neprigulminga respublika. Ji padarė ministerių kabinetą atsakomingu prieš parlamentą; o parlamentas buvo išrinktas per slaptus ir visuotinus balsavimus. Ji suteikė žodžio, spaudos, susirinkimų ir tikėjimo laisvę ir užtikrino mažumoms "pilną laisvę vystyti savo tautinį gyvenimą." Prieš 1935 metus, Lenkijos mažumos turėjo teisę būti atstovaujamos parlamente.

1935 metų konstitucija, kuri buvo priimta po Pilsudskio perversmo, legalizavo diktatūrą, kurią jis įsteigė. Sulig šios konstitucijos, prezidentui suteikiama diktatoriška galia. Jis virsta atsakomingu ne prieš balsuotojus, o "prieš Dievą ir istoriją" valstybės reikaluos. 1935 metų konstitucija duoda prezidentui teisę nominuoti savo įpėdinį, paskirti ir paleisti ministerius, paleisti parlamentą bile laiku. Jis negali būti patrauktas atsakomybėn už oficialius darbus laike jo termino.

Ši konstitucija panaikino visuotino balsavimo teises ir slaptus balsavimus. Sulig jos, balsavimo teisės buvo duodamos tiktai "geriems" piliečiams ir tiktai "elitas" galėjo būti išrinktas. Mažumų teisės buvo panaikintos. Už metų po šios konstitucijos įsigalėjimo, spauda pranešė, kad atsinaujino žydų persekiojimas Lenkijoj. Tas pats buvo ir su ukrainais ir kitomis mažumomis.

1935 metų konstitucija buvo priimta, sulig lenkų parodymų, nereguliariais, nedemokratiškais metodais. Ji sekė Pilsudskio coup d'etat 1926 metais, kuris panaikino parlamentarinę valdžią Lenkijoj ir įsteigė diktatūrą. Opozicinių partijų vadai buvo įkalinti pirm negu konstitucija buvo patiekta priėmimui. Balandžio 23, 1935 metais, kada konstitucija įsigalėjo, United Press pranešė: "Prezidentas Ignaci Moscicki pasirašė naują konstituciją del Lenkijos, praktiškai panaikina nėrą parlamentarinę valdžią Lenkijoj." Profesorius O. Haleckis, konservatyvus lenkų istorikas, savo istorijoj sako, kad konstitucija "davė fiktyvų charakterį rinkimams į parlamentą."

Tokia tai konstitucija, pagal kurią Londono lenkai savinasi autoritetą! Nuo Moscickio, kuris buvo paskirtas diktatoriaus Pilsudskio, iki dabartinio prezidento, Raškevičiaus, kuriam prezidentystė buvo perduota, ši pirmkarinė valdžia nebuvo ir negalėjo būti demokratinė, atstovaujanti Lenkijos žmones. — **Toronto Daily Star.**

Berlyne dabar daugumoj gatvių galima vaikščioti tik viduriu. Šaligatviai užversti griūvėsiais. Vokiečiams bus daug darbo kol jie nuvalys gatves.

Žymieji Pasaulio Mokslo Žmonės Susitiko Maskvoj

Rašo **N. Militsyna**

MASKVA. — Puikios SSRS Mokslų Akademijos Prezidiumo Rūmų salės aidėjo nuolatos nuo dažnų sveikinimų birželio 16 dieną po pietų ir vakare, kada Akademijos viceprezidentai, Leonas Orbelis, Viačeslovas Volginas ir Ivanas Bardinas, o vėliau ir pats Akademijos prezidentas Komarovas, priiminėjo svečius, atvykusius į jubiliejinę Akademijos sesiją.

Kai kas užsimuša puldamas nuo verandos, o šis vaikutis išliko gyvas nupuolęs iš penkto aukšto. Tai 2 metų amžiaus Johnel Johnston iš St. Paul, Minn.

Aš mačiau mokslininkus iš daugelio kraštų linksmai besisveikinančius su senais draugais, kurių jie nematė per ilgus šio karo metus. Kiti asmeniškai susipažino su naujais mokslininkais, ypatingai su tais, kurių darbus jie jau senai seka.

Vienoj iš visos eilės grupių buvo astronomas Royal Sir Harold Spencer Jones, FRS, apsuptas grupės Sovietų astronomų. Čia tarp kitų buvo Grigori Neumin, Pulkovo observatorijos direktorius; Aleksander Michailov, Akademijos astronomų tarybos pirmininkas; ir Viktoras Ambarsumianas, Armenijos Mokslų Akademijos viceprezidentas.

"Kaip eina darbas Greenwichiuje?" "Kada jūs atstatysite Pulkovą ir pasakysite mums apie savo planus stebėjimui saulės užtemimų?" buvo klausimai, kuriuos aš nugirdau jiems besikalbant.

Joliot-Curies buvo viduryje nemažos Sovietų fizikų grupės. Užsieniniai svečiai buvo klausinėjami, kas atsitiko su tuo ir tuo draugu laike vokiečių okupacijos. Taipgi buvo diskusuojama apie einamąjį darbą ir tyrimus.

Profesorius Zevirzadė iš Azerbaidžiano Industrinio Instituto nustebino francūzus geru žinojimu jų kalbos.

Sovietų mokslininkai buvo labai patenkinti girdėdami rusiškai kalbant profesorių Nicolę, Langevino asistentą, kuris yra didelis Sovietų Sąjungos draugas. Mes neturėjom progos susitikti šį vakarą su Langevinu, kadangi gydytojai uždraudė keliauti orlaiviu. "Aš studijuoju rusų kalbą savo laboratorijoj kiekvieną rytą," tarė profesorius Nikolė. "Tai puikiausia kalba pasaulyje."

Profesorius Dimitry Michailčevas, Bulgarijos Mokslų Akademijos prezidentas, ir Naiden Nikolaev, Bulgarijos Slavų Komiteto pirmininkas ir Bulgarijos Apeliacijų Teismo galva, paprašė jūsų korespondentą supažindinti juos su Ukrainos Mokslų Akademijos prezidentu Aleksander Bogomoletz. "Jūsų knyga apie ilgaamžystę buvo išleista Bulgarijoj ir labai populiari," pareiškė jie prezidentui.

Viceprezidentas Orbeli nuoširdžiai sutiko grupę svečių iš Mongolų Liaudies Respublikos. Tai buvo geologistas Dugersurum, istorikas Širekdyb ir rašytojas Tinčin, Mongolijos Mokslų Komiteto nariai.

Suradau Henry Field iš Washingtono, kuris, kaip antropologas ir archeologas, linksmai kalbėjosi su akademiku Ignati Krančkovskiu, arabiškų Rytų specialistu. Dr. Field pasakojo apie savo keturių dienų kelionę į SSRS ir savo dviejų valandų apsistojimą Baku mieste, kur jis susitiko su jaunos Azerbaidžano Mokslų Akedemijos atstovais.

Mačiau profesorių G. F. Donham, FRS, Londono Chemijos Draugijos atstovą, apsirengusį gražiu Škotijos Švento Andriejaus Universiteto klinikos ploščiumi. Jis kalbėjosi su SSRS Architektūros prezidentu Vesinu, kuris pastaruoju laiku gavo auksinį Royal Architectural Institute medalį nuo karaliaus Jurgio.

Profesorius Adrea, apsirengęs raudonų ir geltonų spalvų Londono Universiteto Fizikos Skyriaus ploščiumi, kalbėjosi apie vėliausias mokslines žinias su akademiku Joffe ir dviem draugais iš Švedijos.

Rasi pačiu svarbiausiu susitikimu buvo profesoriaus Cyril N. Hinshelwood, FRS, susitikimas su akademiku Semenovu. Dirbdami toj pačioj fiziškos chemijos srityj, jie žinojo apie vienas kitą per 18 metų. Profesorius Hinshelwood net parašė įžangą del Semenovo knygos. Bet dabar jie pirmu kartu susitiko asmeniškai.

Vakarę, laike priėmimo, veteranas Sovietų mokslininkas Akademijos prezidentas Komarovas pats pasveikino svečius.

Aš nugirdau jį kalbantis su Vladimiru Nedekovic, Belgrado universiteto rektorium. "Kokioj padėtyj randasi jūsų universitetas ir kiti Jugoslavijos universitetai?" jis paklausė jugoslavą. Kada jam papasakojo apie nacių padarytas piktadarystes Jugoslavijoj, pareiškė: "Vokiečiai turi užmokėti už sunaikinimą jūsų mokslinių centrų. Lai jie padengia laboratorijų įrengimo išlaidas. Jie žmo kaip sunaikinti — dabar lai užmoka!" Jis pažadėjo rusų mokslišką pagalbą jugoslavams.

Sovietų mokslininkai prasišalino ir užleido vietą svečiams. Meksikiečiai, lenkai ir kanadiečiai atėjo pasveikinti prezidentą su jo "gimtadieniu" ir padėkoti jam už puikų priėmimą.

Botanikai buvo patenkinti proga išreikšti savo admiraciją jo darbu. "Mes Kanadoj naudojame jūsų 'Flora of the USSR' kasdien. Tai vadovėlis," kalbėjo Kanados botanikas A. E. E. Forsild. "Mes mažai suprantame rusų kalbą, kurioj ji parašyta, bet didelis skaičius lotyniškų vardų augalų, kurių daugelis panašūs į kanadiškus augalus, padeda suprasti šią knygą ir ji yra nepavaduojama."

Grupėj žymiųjų Britanijos mokslininkų, kurie atėjo pasveikinti prezidentą, aš mačiau Sir Robert Robinson, pirmą Karališkos Draugijos viceprezidentą. Taipgi buvo Josef Needman, išradėjas naujojo mokslo, embryochemistrijos, kuris karo metu nutraukė savo tyrimus, kad padėti Kinijai vystyti mokslą. Jis atvyko į Maskvą tiesiai iš Kinijos. Bet jis nesigailėjo del to, kaip matyti iš

J. Plačenis, kuris birželio 22 dieną mirė. Apie tai daugiau korespondencijoj iš Bienfait.

jo pasikalbėjimo su profesorium Koštojanzu iš Maskvos universiteto ir Armenijos Mokslų Akademijos nariu.

Profesorius E. D. Adrian iš Cambridge universiteto turėjo smagų susitikimą su profesorium Yakovu Parnasu iš Lwowo universiteto, kurio jis nematė per 15 metų. Keliom minutėm anksčiau, Profesorius Parnasas perstatė Lenkijos Mokslų Akademijos prezidentą ir grupę lenkų mokslininkų prezidentui Komarovui.

Kita pora senų draugų, kurie susitiko vakare, buvo profesorius Julian Huxley, FRS, garsus britų zoologas, ir Belgrado zoologas Stankovic. Stankovic papasakojo, kaip trys dienos pirm išlaisvinimo Belgrado vokiečiai padegė Universitetą, sugriovė knygyną ir sunaikino mokslinius rinkinius. "Mes neturime nieko pradėjimui klasių," pareiškė jis.

"Taip, mes visi pergyvenom sunkius laikus," tarė profesorius Huxley.

Po to, Sovietų mokslininkai, kurie davė progą užsienio svečiams pasveikinti prezidentą, susirinko apie jį. Jų tarpe buvo A. Y. Vyšinskis ir S. A. Lozovskis, SSRS Užsienio Reikalų Liaudies Komisaro pavaduotojai; Nikolai Tichonov, Sovietų Rašytojų Sąjungos pirmininkas; A. Michalkov, poetas; Ivan Papanin, šiaurės tyrinėtojas ir du kartu Sovietų Sąjungos didvyris. Po to aš išvydau aukštą artilerijos viršininką maršalą Voronovą.

Šviesos degė labai ilgai senuos rūmuos, kur viso išlaisvinto pasaulio mokslininkai apvaikščiojo mokslo istaigos sukaktuves.

Svastikų likimas. Raudonarmiečiai, minėdami pergalę ant nacių, suvertė jas prie Lenino kapo Raudonojoj aikštėj. Čia jos matomos po paskutinės savo demonstracijos, suverstos pergalėtojų po Sovietų ir kitų kraštų vadų kojomis.

Saugokit Sveikatą

Rašo **Dr. F. J. Borisas**

Maistas

Maistas yra svarbiausias už viską, kad gyvenimą pailginti ir sveiku pasilaikyti. Bet mums taipgi dabar yra žinoma, kad gero maisto nelengva gauti. Kita, da mes nežinome, nei kaip maistas gerai pagaminti, kad gautume pilnai iš maisto reikalingą energiją.

Mums šiuo tarpu yra žinoma tik tiek, kad sveikas, švarus, geras maistas nekenkia sveikatai. Maistaas, kuris turėtų pailginti žmogaus gyvenimą, mes jau dabar spėliojame, bus gaminamas kitaip, negu dabar yra gaminamas.

Jau dabar yra mums žinoma, kad maistas, kuriuo mes maitinomės per visą mūsų gyvenimą, neturi galimybės pailginti žmogaus gyvenimą. Viena, mūsų maiste nesiranda visų chemiškų elementų, kurie kūnui būtinai reikalingi idant pailginti gyvenimą. Maiste turėtų rastis visi chemiški elementai, iš kokių pats žmogus sutvertas. Tada bus galimybės atbudavoti nudėvėtos žmogaus dalys. Dėl stokos bile vieno ar kito elemento, mūsų kūnui atsiliepia nesveikata ant viso žmogaus.

Mums atrodo, jog visų pirma turi būti pakeistas gyvulių maistas. Toki gyvuliai, kurių mėsą mes valgome, turi būti maitinami daug geriau, negu daroma mūsų gyvenime. Reikalinga gyvuliai geru maistu maityti ir švariai užlaikyti, o tik tada mes galėsime turėti supratimą ir įvertinti mūsų ūkininkų darbus.

Mes taipgi turime studijuoti grūdus ir sėklas. Sėkloje, mums atrodo, ir yra pati svarbiausia gyvybės paslaptis. Jau padaryta daug progreso agrikultūroje, agronomijoj, bet dar toli gražu nuo vidutinio atsiekimo šioje mokslo dalyje. Grūdai irgi turi gimines ir šeimynas, kaip žmonės. Viena grūdų šeimyna, vadinama botaniškai Graminasia, turi neapsakomai didelę giminę.

Žemė ir žemės maistas taipgi reikalinga daug daugiau studijuoti, negu buvo daroma iki šiam laikui. Saulės spinduliai išduoda energiją ir viską gamina. Tai mums būtinai reikalinga sužinoti, kaip mes galime pasinaudoti jos energija.

Žinoma, jau pusėtinai daug sužinota apie gyvulius, jų maistą, saulę, energiją ir žemę, bet anaip tol dar ne užtenka. Darbas turi būti varomas pirmyn.

Kaulai

Dėlei stokos vitaminų, o ypatingai vitamino C, tankiai žmogaus kaulai pasidaro visai minkšti ir labai lengvai lūžta.

Kita, dėl persidirbimo ir dėl nuovargio kaulai taipgi liekasi labai silpni ir tokiu būdu labai sunku sugydyti, jeigu sulūžta.

Nedaro skirtumo, ar kaulai būt žmogaus ar gyvulių, dėl stokos vitamino C jie genda ir darosi, ypatingai dantys, net geltoni, išvytę, be jokios energijos.

Man kai skauda dantį, tai aš neimu aspiriną, bet valgau orinčius net du sykiu į dieną. Pabandyk ir pats tokį eksperimentą, pakol pasieksi dantų gydytoją.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Ketvirtas Suvažiavimas ir Jo Padaryti Tarimai

TORONTO. — Pereitą šeštadienį ir sekmadienį čia įvyko Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos ketvirtas suvažiavimas. Jame dalyvavo 29 atstovai nuo septynių kuopų: nuo pirmos kuopos 20 atstovų (keturi nedalyvavo), nuo antros kuopos (Hamilton) 2 atstovai (vienas nedalyvavo), nuo 3 kuopos (Sudbury) 1 atstovas, nuo šeštos kuopos (Delhi) 2 atstovai, nuo 7 kuopos (Winnipeg) 2 atstovai, nuo devintos kuopos (Coleman, Alta.) 1 atstovas ir nuo 10 kuopos (Windsor) 1 atstovas. Taipgi suvažiavime dalyvavo 7 Centro Komiteto nariai ir vienas brolišKas atstovas nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos. Taigi, viso buvo 37 draugijos atstovai ir vienas brolišKas atstovas. Per visus buvo atstovaujama 1,258 lietuviai arba pašalpinių draugijų nariai.

Suvažiavimą atidarė draugijos Centro Komiteto pirmininkas J. Barčas, birželio 30 dieną, 7 valandą vakaro, pirmos kuopos nuosavoj svetainėj, 160 Claremont St., sveikindamas atvykusius delegatus ir pareikšdamaas, kad šis suvažiavimas vyksta skirtingesnėj situacijoj. Trečias suvažiavimas įvykęs pačiame karo sukūryje ir kada visos žmonijos mintys buvo nukreiptos į tai, kaip laimėti karą prieš hitlerinius žmonių priešus. Dabar karas su tais priešais pergalingai laimėtas. Jis kvietė visus delegatus atydžiai apsvarstyti visus patiektus klausimus ir padaryti draugijai ir jos nariams naudingus tarimus. Dienotvarkė buvo padalinta visiems atstovams ir buvo priimta be pakeitimų.

Iššaukus atstovus vardais, buvo išrinkta mandatų komisija, į kurią įėjo J. Yla, nuo pirmos kuopos, P. Peskarskis, nuo šeštos kuopos, ir J. Mileris, taipgi nuo pirmos kuopos.

Mandatų komisijai tikrinant mandatus, buvo sveikinimai. J. Paliliūnas sveikino suvažiavimą nuo septintos kuopos ir įteikė $5.00 aukų. S. Karvelis sveikino suvažiavimą nuo pirmos kuopos ir įteikę aukų $15.00. J. Striška sveikino nuo trečios kuopos ir įteikė aukų $10.00. P. Peskarskis sveikino nuo šeštos kuopos su $10.00 aukų. J. Cherry (Vyšniauskas) sveikino nuo 9 kuopos su $5.00 aukų. P. Pergelenas sveikino nuo 10 kuopos su $5.00 aukų. Viso su sveikinimais buvo suaukota $50.00.

Po sveikinimų sekė prezidiumo rinkimas. Pirmininku suvažiavimas išrenka J. Paliliūną, septintos kuopos atstovą; vicepirmininku — J. Linartą, Centro Komiteto narį; sekretorium — Z. Janauską, Centro Komiteto narį; jo pagelbininku — Ch. Natusevičių, pirmos kuopos atstovą.

Prezidiumui užėmus savo vietą, buvo renkamos komisijos. Konstitucijos komisijon išrinkti: M. Vidrukas, 7 kuopos atstovas, S. Karvelis, pirmos kuopos atstovas, P. Gaižauskas, pirmos kuopos atstovas, J. Berškys, pirmos kuopos atstovas ir P. Gavėnas, pirmos kuopos atstovas. Spaudos komisijon: J. Yla, 1 kuopos, P. Pergelen, 10 kuopos, ir J. Martinonis, 1-mos kuopos. Rezoliucijų komisijon: J. Striška, 3 kuopos, J. Mileris, 1 kuopos, ir S. Karvelis, 1 kuopos. Skundų ir Naujų Sumanymų komisijon: Matas Guoba, Centro Komiteto narys, St. Šimutis, 6 kuopos, ir J. Cherry, 9 kuopos.

Komisijas sutvarkius, buvo einama prie kitų reikalų. Centro Komiteto sekretorius J. Kevėža perskaitė pereito suvažiavimo protokolą, kuris labai plačiai apsakė to suvažiavimo eigą ir tarimus. Delegatai išreiškia padėką už tokį puikų protoklą.

Sekančiu punktu buvo Centro Komiteto pirmininko J. Barčo raportas. Raportas buvo skaitomas ir buvo labai brandus, perstatantis draugijos padėtį. Delegatai priėmė raportą su dideliu pasitenkinimu.

Centro Komiteto sekretorius, J. Kevėža savo raportą taipgi skaitė. Jis smulkiai pranešė, kaip kuris skyrius moka, kiek pašalpomis išima, kiek pelno ar nuostolio duoda ir t.t. Iš jo raporto paaiškėjo, kad nuo draugijos Centro Komiteto įsteigimo buvo išmokėta pašalpomis $35,770. Tokia tai suma išmokėta bėgyje 10 metų. Laike draugijos gyvavimo, nuo 1912 metų, pomirtinėmis buvo išmokėta $4,894. Buvo palaidota 46 nariai. Bendrai, pomirtinių ir pašalpų išmokėta nariams $40,664.84. Pašalpos apima tiktai 10 metų laiką.

Jis pranešė, kad draugija turi kuopas Toronte, Hamiltone, Sudburyje, Timminse, Delhi, Winnipeg-St. Boniface, Red Lake, Windsore, Edmontone ir Colemane. Pavieniais priklauso Centrui 52 nariai. Draugija turi 674 narius gerame stovyje. Prie to turi kelis desėtkus aplikantų. Nariais draugija beveik nepaaugo, bet žymiai sustiprėjo finansiniai.

Per pračjusius tris metus pašalpos fondas paaugo $2,381.36, pomirtinis fondas paaugo $2,682.03, atsargos fondas paaugo $458.77 ir apšvietos fondas paaugo $125,49. Bendrai draugijos turtas per tris metus paaugo $6,643.72.

Jis taipgi pranešė, kad draugija gražiai parėmė Kanados kariškas pastangas, paskolindama virš $9,000.

Prie to, ji parėmė Sovietų Sąjungos kovotojus, Lietuvos žmones, Raudonąjį Kryžių ir kitus gerus darbus.

Sekretoriaus raportas buvo priimtas vienbalsiai ir su pagyrimu.

Pirma seesija užsibaigė 10.45 val. vakaro.

Antra sesija atsidarė liepos 1, sekmadienį, 9.15 val. ryto. Sesiją atidarė suvažiavimo pirmininkas J. Paliliūnas. Iššaukus delegatus vardais, pasirodė, kad visi vakarykščioj sesijoj dalyvavusieji delegatai yra ir dar keletas naujų prisidėjo.

Raportuoja Centro Komiteto Kontrolės Komisijos narys J. Linarta. Jis smulkiai išdėsto finansinį draugijos stovį ir kiek kuris skyrius įmokėjo ir išėmė. Paskui išdavė raportą Centro Komiteto iždininkas P. Pajuodis. Prasidėjo diskusijos.

Visa eilė delegatų kalbėjo ir pareiškė savo mintis. Visi atstovai reiškia pasitenkinimą raportais ir pastebi kai kuriuos Centro Komiteto veiklos silpnumus. Pavyzdžiui, Vidrukas, 7 kuopos, pažymi, kad buvo mažai rašyta apie draugiją spaudoj. Bet daugiausiai diskusijų kilo del bylų, kurios pasitaikė tarp pereito ir šio suvažiavimo. Po diskusijų raportai buvo priimti ir Centro Komitetas užgirtas visuos žygiuos, kuriuos jam teko imtis prieš nekuriuos draugijos narius, apsilenkusius su konstitucija. Apie tai bus plačiau protokole, čia neįmanoma visas diskusijas apimti.

Sekančiu punktu buvo kuopų atstovų raportai ir pasiūlymai. Visų kuopų atstovai kalbėjo ir nušvietė savo kuopų veikimą. Pirmos kuopos sekretorius raportavo, kad kuopa šiame vajuje gavo 34 naujus narius ir dabar turi jau 410 narių. Iš jo raporto taipgi buvo matyti, kad kuopa veikia plačiai apšvietos ir kituos reikaluos. Winnipego kuopos atstovas, Vidrukas, pažymėjo, kad jų kuopa labai gražiai veikia su kitomis organizacijomis. Tą pat raportavo ir Windsoro kuopos atstovas P. Pergelen. To rezultate, kad ir nedidelės kuopos, tačiau atlieka didelius darbus.

Vienu žodžiu sakant, kuopų raportai davė gražų vaizdą visiems delegatams, kaip mūsų draugija veikia įvairiose vietose. Paaiškėjo, kaip ši draugija aktyviai veikia apšvietoj, rėmime kariškų pastangų, rėmime Lietuvos žmonių.

Kuopų raportams užsibaigus, buvo pakviestas brolišKas delegatas J. Žukauskas nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos, kuri narių skaičiumi yra pirma po mūsų draugijos. Jis perdavė savo draugijos sveikinimus suvažiavimui ir linkėjimus. Taipgi jis išreiškė viltį, kad ateis laikas, kada šios dvi draugijos galės susilieti į vieną organizaciją ir padaryti didžiulę Kanados lietuvių pašalpinę draugiją. Prie to jis pastebėjo, kad jų draugija gražiai kooperuoja su Vytauto Kliubu, kaip ir kitomis Montrealo lietuvių organizacijomis. Jų draugija turi 642 narius.

Antra sesija užsibaigė visiems delegatams esant geram ūpe.

Draugės moterys parengė skanius pietus ir delegatai užkando ant vietos. Tas suteikė progą bent kiek pailsėti.

Trečia sesija prasidėjo 3.-15 val. po pietų. Ją atidarė suvažiavimo pirmininkas J. Paliliūnas.

Pirmiausiai buvo komisijų raportai ir diskusijos. Už Konstitucijos komisiją raportavo S. Karvelis.

Jis pranešė, kad Centro Komitetas siūlo atsargos ir apšvietos fondus sulieti į vieną. Suvažiavimas pasiūlymą užgiria vienbalsiai.

Septinta kuopa siūlo imtis griežtesnių priemonių prieš susispendavimus. Pavyzdžiui, susispendavus antru kartu pašalpos nemokėti per du mėnesius, o trečiu — per tris mėnesius. Po diskusijų pasiūlymas liko atmestas. Kitu septintos kuopos pasiūlymu buvo pakeisti Pirmos Dalies devinto skyriaus penktą paragrafą, prailginant laiką nuo 6 mėnesių iki vienų metų. Pasiūlymas priimtas 37 balsais. Trečiu septintos kuopos pasiūlymu buvo: įvertinimui arba atžymėjimui tų narių, kurie nesirgę per 25 metus, atleisti juos nuo pašalpinių mokesčių. Pasiūlymas buvo plačiai diskusuotas ir ant galo didžiuma balsų atmestas. Septinta kuopa taipgi pasiūlė, kad Pirmos Dalies Penkto skyriaus septintas paragrafas būtų pakeistas taip, kad moterims už gimdymą būtų mokama pašalpa ne po keturių savaičių nuo gimdymo dienos, o nuo gimdymo dienos. Pasiūlymas priimtas.

Manitobos provincijos valdžiai reikalaujant, suvažiavimas buvo priverstas numušti terčiam skyriui pašalpą iki 10 dolerių į savaitę, paliekant tuos pačius narinius mokesčius.

Buvo nutarta pridėti atatinkamą paragrafą, kad buvusiam nariui, išnaujo įstojusiam, būtų įskaityta pirmiau išimta pašalpa.

Taipgi buvo nutarta panaikinti paragrafą, kur sakoma, kad tai pačiai ligai pasikartojus bėgyje 6 mėnesių, pašalpa nemokama. Dabar bus mokama.

Buvo padaryta visa eilė kitų pataisų, bet jos liečia daugiau techniską konstitucijos pusę ir ne tiek svarbūs.

Suvažiavimas priėmė visą eilę rezoliucijų ir pareiškimą. Tas viskas tilps atskirai, tad čia nėra reikalo cituoti.

Suvažiavimas nutarė paaukoti iš Centro Komiteto iždo $300 Lietuvos žmonių paramai ir pasiųsti Lietuvos žmonėms sveikinimo telegramą.

Visus reikalus apsvarsčius, buvo pakviesti kuopų atstovai išsireikšti nuomones apie suvažiavimą. Visi džiaugėsi, kad suvažiavimas pračjo labai gražiai, padarė daug gerų tarimų ir pastatė draugiją dar ant geresnių pamatų. Suvažiavimo pirmininkas J. Paliliūnas dėkojo delegatams už gražų užsilaikymą ir konstruktyvų darbą ir kvietė visus sugrįžus į kuopas perduoti nariams suvažiavimo tarimus. Draugas J. Kevėža, Centro Komiteto sekretorius, dėkojo kuopoms už kooperaciją ir prašė atleisti, jeigu kada kas buvo išsitarta per aštriai.

Ant galo buvo perduota Centro Komitetui J. Barčui pirmininkystė ir jis uždarė suvažiavimą dėkodamas atstovams už atliktą puikų darbą ir kvietė darbuotis draugijos budavojimui.

Vienu žodžiu sakant, suvažiavimas pračjo labai gražiai ir entuziastiškai.

Po suvažiavimo, draugės moterys pakvietė visus dalyvius ir svečius ant vakarienės, kuri buvo parengta ant vietos, svetainėj. Taip tai suvažiavimas užsibaigė bendra vakariene ir pasikalbėjimais.

Spaudos Komisija:

P. Pergelen
J. Martinonis
J. Yla

Suvažiavimo Pareiškimas

Draugai ir Draugės,
Tautiečiai Lietuviai!

Mes, Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopų atstovų Ketvirto Suvažiavimo, įvykusio birželio 30 ir liepos 1 d., Toronte, Ontario, delegatai ir svečiai, suvažiavę bei suėję peržiūrėjimui svarbiųjų Draugijos reikalų ir jų aptarimui, kad mūsų Draugija galėtų dar geriau veikti ir nešti didesnę medžiaginę ir kultūrinę naudą lietuvių visuomenei, išklausę visų raportų, pranešimų ir diskusijų, randame reikalą pareikšti sekantį:

Mūsų Draugija, SDKLSP-D, nuo savo įsikūrimo dienos, 1912 metų, atliko ir atlieka didelį ir svarbų vaidmenį Kanados lietuvių gyvenime. Jos atlikti darbai per šių 33 metų gyvavimą, yra gražus rekordas, kuriuo gali pasididžiuoti kiekvienas jos narys.

Vien nuo 1935 metų iki 1945 metų liepos mėnesio, reiškia, per 10 metų, Draugija yra sušelpusi ligoje ir nelaimėje daugelį šimtų narių, jų paramai išmokėdama pašalpomis $35,770.84 Gi pomirtinėmis nuo Draugijos susiorganizavimo iki šiol $4,894.00.

Apart to yra moraliai ir finansiniai parėmusi plačius visuomeninius ir kultūrinius reikalus, bei įvairiais būdais sušelpusi tuos lietuvius nelaimėje, kurie nebuvo jos nariais.

Su šia diena Draugija turi 40 aplikantų ir 674 geraime stovyje narių po visą Kanadą susispietusių į 10 kuopų ir pavieniais. Draugijos iždą sudaro $17,244.72 kapitalas, iš kurios sumos yra paskolinta mūsų vyriausybei vedimui karo prieš hitlerinę Ašį Europoje ir imperialistinę Japoniją $9,067.50 perkant Karo Paskolos Bonus bei Certifikatus.

Tos kelios skaitlinės yra jau pakankamai tvirtu ir neužginčijamu įrodymu kokią didelę naudą turi jos nariai prigulėdami prie šios Draugijos, kada kurį ištinka liga ar nelaimė, ir kokią didelę svarbą mūsų Draugija atlieka visuomeniniame gyvenime.

Mūsų Draugijos pagrindiniu tikslu yra teikti paramą pašalpų ir pomirtinių mokėjimu, pagal konstituciją, kiekvienam nariui ištiktam ligos bei nelaimės.

Mes, kuopų atstovai, su pasididžiavimu galime pareikšti, kad šis Draugijos tikslas buvo vykdomas tvirtai ir teisingai iki šiol ir kad jis tokiu pačiu tvirtumu ir teisingumu pagal konstituciją bus vykdomas toliau.

Mūsų Draugija eina tvirtu žingsniu pirmyn. Ji auga nariais ir savo iždu. Kaipo čarteriuota Draugija ir tvirta savo iždu, ji garantuoja kiekvienam ligos ar nelaimės ištiktam nariui jo teisėtą pašalpą ir pomirtinę.

Taipgi, kaipo pilnai demokratinė ir demokratiškai valdoma Draugija, ji į visus narius atsineša vienodai, nedarant jokių politinių ar religinių skirtumų. Visi nariai yra lygūs, visi turi lygias konstitucines teises.

Šio Ketvirto Draugijos suvažiavimo kuopų delegatai ir svečiai, vardu visos Draugijos, kreipiamės į visus Kanadoj gyvenančius lietuvius, kurie dar nėra mūsų Draugijos nariais, kviesdami stoti į Draugiją ir darbuotis bendrai savitarpiniam susišelpimui bei bendram Kanados lietuvių kultūriniam veikimui. Sykiu kreipiamės į visas mūsų Draugijos kuopų valdybas ir į visus narius prašydami visomis jėgomis darbuotis už dar didesnį mūsų Draugijos sustiprinimą ir augimą.

Taipgi, mes šio suvažiavimo delegatai ir svečiai, atsimindami savo gimtąjį kraštą Lietuvą ir ten gyvenančius tėvus, brolius, seseris ir visus tautiečius ir suprasdami jų pergyventas kančias prie vokiečių okupacijos, bei vokiečių okupantų padarytas jiems ir visai Lietuvai skriaudas, šaukiame visus šioj šalyj gyvenančius lietuvius remti Lietuvos liaudį ir teikti jai galimą paramą.

Mes jaučiame, jog kiekvieno doro lietuvio yra šventa ir garbinga pareiga ištiesti Lietuvos liaudžiai brolišką ranką.

Broliai ir Sesės lietuviai! Mūsų tauta, kaip ir kitos tautos, nėra laisva nuo išdavikų. Mūsų tautoj irgi atsirado keletas išdavikų nuėjusių tarnauti hitleriniams okupantams ir išdavinėti jiems savo brolius tautiečius. Yra tų lietuviškai vokiškų hitlerininkų pasekėjų arba smetonininkų ir Jungtinėse Valstijose bei Kanadoj, kurie stengiasi iščivijos lietuvių tarpe ardyti vienybę ir visokiais būdais suagituoti prieš Lietuvos liaudį.

Draugai ir Draugės lietuviai! Neklausykite tų mūsų tautai prasižengusiųjų asmenų užtarėjų, trečiojo pasaulinio karo kurstytojų!

Vieningai remkime mūsų, Kanados, vyriausybės karo prieš Japoniją pastangas! Vieningai dirbkime už pasaulinę taiką! Vieningai remkime Tarybinę Lietuvą ir Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto vedamą Lietuvos liaudies paramai vajų!

Suvažiavimo Pirmininkas
J. Paliliūnas
Suv. Sekretorius
Z. Janauskas

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Šiuo laiku Lietuvos žmonių paramai gauta aukų sekančiai:

Nuo Toronto Demokratinių Lietuvių Komiteto $61.

Drg. J. Striška, Sudbury, Ont., pridavė surinktų aukų $139.00. Aukojo: **S. Rakštys $50.00**; J. Brazdžius $15.00; J. Striška $10.00; S. Šlakaitis $10.00; P. Kontrimas, V. Juškienė ir J. Čiplis po $5.00; F. Jenčys $3.00. Po $2.00 aukojo: J. Vinskunas, A. Jasules, S. Rimša, J. Klusas, M. Yla, L. Vėta, I. Jenčienė, E. Garšva, W. Stonis, P. Juška, T. Bernota, R. Ceskauskas, J. Daly, P. Ruplėnas, J. Drumšta, L. Linkevičius ir B. Petruškevičius. Po $1.00: M. Žemaitis ir F. Dulkis.

Nuo drg. J. Vasiliausko, Coleman, Alta, $1.00 aukų ir 50 c. už brošiūras.

Drg. F. Vaivada, Hamilton, Ont., už brošiūras pridavė $9.00.

Drg. M. Vidruk, Winnipeg, Man., taipgi už brošiūras pridavė $4.75.

Mrs. A. Samaska, Hilliard, Alta., už brošiūras, $1.00.

Visiems aukavusiems ir pasidarbavusiems, vardu KLNK tariu širdingai ačiū.

J. Berškys
KLNK Sekretorius,
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

Iš 6-tos Kuopos Rengto Pikniko

DELHI, Ont. — Birželio 24 dieną kuopa turėjo pikniką. Jis buvo labai pasekmingas: buvo daug publikos, kurios tarpe buvo nemažai svečių. Galiu pasakyti, kad buvo nemažas skaičius ir amerikiečių. Gal toliausiai svečiai buvo, tai iš Pensilvanijos, kurie svečiavosi pas savo gimines B. Tamošauskus.

Piknike buvo keletas lietuvių biznierių. Tai Ramonas iš Prestono ir Kisielius iš Rigeway, Ont., kurie turi viešbučius, ir Ch. Pampalas iš Hamiltono, kuris turi restauraną. Ch. Pampalas padovanojo piknikui dėžę minkštų gėrimų ir pakelį šokoladų.

Pikniko dalyvius pasitiko su pikniko žekliukais Shirly ir Tamošauskaitė.

Todel pikniko rengėjų vardu tariu visiems didelį ačiū.

Šešta kuopa yra nutarus rengti tris piknikus šią vasarą. Pelnas skiriamas sekančiai: pirmo pikniko pelnas paskirtas kuopos naudai, antro — Liaudies Balsui, o trečio — Lietuvos žmonių paramai.

Antras piknikas įvyks, jeigu bus geras oras, liepos 15 dieną. Visi apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti. Bus labai įdomus piknikas. Del jo surengimo darbuojasi S. Šimutis ir T. Galdikas, kurie tame darbe yra specialistai.

P.

Jungtinių Tautų Atstovai Pasirašo Po Naujos Tarptautinės Organizacijos Čarteriu.

King už Kanadą

Halifax už Britaniją

Boncour už Franciją

Gromyko už SSRS

Stettinius už USA

Prezident. Trumanas Sako Fašizmas Dar Nepribaigtas

SAN FRANCISCO — Prezidentas Trumanas, kalbėdamas baigiamojoj plenarinėj Jungtinių Tautų konferencijos sesijoj birželio 26 d., tarp kitko, pareiškė:

"Jau beveik devynios savaitės, kai jūs susirinkote San Francisco mieste; visos taiką mylinčios tautos pasaulyj šiltai pasitikėjo jumis. Jūsų darbo pasisekimas pateisina jų pasitikėjimą.

"Jungtinių Tautų Čarteris, kurį jūs dabar pasirašote, yra tvirtas pagrindas, ant kurio mes galime statyti rūmą geresniam pasauliui. Istorija gerbs jus už tai. Laikotarpyje tarp mūsų pergalės Europoj ir galutinosios pergalės prieš Japoniją jūs laimėjote pergalę prieš patį karą.

"Jeigu mes pirm keleto metų būtume turėję šį čarterį, — o svarbiausiai, jeigu mes būtume turėję pasiryžimą jį vykdyti, — tai milijonai dabar žuvusiųjų dar būtų gyvi. Jeigu mūsų pasiryžimas vartoti šį čarterį susvyruotų ateityje, tai milijonai dabartinių gyvųjų tikrai turėtų žūti.

"Laikui beinant šis čarteris bus paplatintas ir pagerintas. Niekas netvirtina, kad jis jau dabar esąs galutinas ar tobulas dokumentas.

"Mes išbandėme bendradarbiavimo dėsnį kare ir atradome, kad jis sekmingas. Sujungdami savo priemones, per bendrą ir suderintą karinę komandą, per nuolatines štabų sueigas, mes parodėme, ką gali suvienyta stiprybė nuveikti kare. Ta suvienyta mūsų stiprybė privertė Vokietiją pasiduoti. Suvienyta jėga privers ir Japoniją pasiduoti.

"Jūs pagaminote didį įrankį taikai, saugumui ir žmonijos pažangai pasaulyje. Pasaulis dabar turi jį vartoti. Jeigu mes jo nevartosime, tai būsime išdavikai tų, kurie mirė, kad mes galėtume čia laisvai ir saugiai susirinkti jam pagaminti.

"Galingomis išėjusios iš dabartinio karo tautos neturi teisės viešpatauti pasauliui. Šių galingųjų tautų pareiga yra prisiimti atsakomybę vadovauti pasauliui į taiką. Štai kodel mes čia nusisprendėme, kad galybė ir jėga bus naudojama ne karui vesti, bet taikoje pasaulį išlaikyti, paliuosuojant jį nuo karo baimės.

"Aš tuojaus įteiksiu šį čarterį Jungtinių Valstijų senatui. Aš esu tikras, kad milžiniškoji mano šalies žmonių dauguma ir jų atstovai senate stoja už tuojautinį čarterio užgyrimą.

"Šis čarteris taip pat sudarė mašinėriją tarptautiniam bendradarbiavimui, kur geros valios žmonės ir tautos gali padėti išlyginti ekonomines ir sociales priežastis, kurios kitaip vestų į susikirtimą. Juk laisvė nuo bado yra viena iš pamatinių laisvių, kurių mes siekiame.

Ne Visas Fašizmas Mirė

"Ne visas fašizmas mirė, kai Musolinis ir Hitleris galą gavo. Bet Hitlerio iškrikusio proto pasėta sėkla įleido stiprius ūaigus daugelyje fanatiškų smagenų.

"Reakcijos ir tironijos jėgos visame pasaulyje stengsis suardyti Jungtinių Tautų vienybę. Net tuo laiku, kai Europoje buvo baigtinai naikinama karinė Ašies mašina, jie stengėsi nustatyt mus vienus prieš kitus. Jiems nepavyko. Bet jie vėl mėgins. Jie net dabar tatai mėgina. Jie vis dar bando sukelt vieno talkininko nuožiūrą prieš kitą, sukurstyti vieną, kad nekęstų kito, kad apleistų kitą.

"Bet aš žinau, jog kalbu už jus visus, sakydamas, kad Jungtinės Tautos išsilaikys vienybėje. Jų nepaskirstys propaganda nei pirm japonų pasidavimo nei po jo.

"Dabar visiems jums visuose jūsų kraštuose yra uždėta pareiga paversti darbais tuos žodžius, kuriuos jūs į čarterį įrašėte."

Valstiečiai Gavo Žemės, Industrija Atsteigiama

VILNIUS (Press Wireless). — Elektros jėgos gaminimas buvo taip sunaikintas Lietuvoje, kad tik 1945 metais tikimasi pilnai elektros pasigaminti Lietuvos industrijoms varyti ir abelnai žmones aptarnauti.

Didžiausi sunkumai sutinkami Klaipėdos srity, kur vokiečiai viską susprogdino, mat mūšiai ten tęsėsi ilgai ir naciai turėjo laiko griauti. Prie to, vokiečiai išgabeno didelę dalį gyventojų iš Klaipėdos srities. Pačiame mieste likosi tik 4,500 žmonių. Bet dabar jau iš kitur 2,000 apsigyveno Klaipėdoj ir gyventojų skaičius vis auga. Taip atsteigta eilė elektros jėgos stočių.

Trečiam šių metų bertainyj ims veikti ten tekstilės, medžio ir celulozo įmonės.

Sudaryti visoj Lietuvoj 26 industriniai trestai, kurie jungia apie 600 pramonių įmonių, kurios gamina įvairius daiktus, labiausia reikalingus žmonėms.

Atsteigimas miestų eina sparčiai. Pasekdami Kievo gyventojų pavyzdį, Vilniaus žmonės nusitarė pašvęsti daug jėgos miesto valymui ir atstatymui. Tas darbas yra liuosnoris ir atlickamas sekmadieniais. Ir dėka toms pastangoms daug miesto gatvių išvalyta ir namų atstatyta.

Šimet daugelis didelių namų Gedimino gatvėj bus atstatyta. Vandens sistema mieste irgi atsteigta, ką vokiečiai buvo sunaikinę.

Prasidėjęs liuosnoris valstiečių darbas Vilniaus atbudavojimui, kurį užmanė Zarasų valstiečiai, irgi daug padeda. Prie to, kad valstiečiai atvyksta miestan padėti prie budavojimo darbo, keleto apskričių valstiečiai pristatė apie 5,000 kubiškų metrų medžio iš kiekvieno apskričio.

Reikia pažymėti ir tas faktas, kad jau pabudavotas antras tiltas per Viliją (vokiečiai pasitraukdami susprogdino visus tiltus).

Minėjimui penkių metų tarybinės Lietuvos sukakties tikimasi dar geresnių rezultatų darbo pakėlime. Vajus tam sparčiai vedamas.

Sėja pravesta gerai; linų gerokai prisėta. Šiauriniuose apskričiuose, kaip Biržai, Mažeikiai, sėja kiek pavėlinta, bet tame nėra nieko nepaprasto.

Klaipėdos srityje, kur yra stoka darbininkų, o ir laukai dar neišlyginti nuo tranšėjų ir karo veiksmų išardymo, daug kas yra nepatenkinančio.

Žemės reforma veik baigta. Štai kelios pastarųjų skaitlinių:

76,000 naujakurių gavo žemės ir jau dirba ją.

180,000 hektarų žemės veik baigta išdalinti.

45,000 hektarų šios žemės pavesta valsčiaus ūkiams, taipgi ūkiams prie industrinių įmonių ir valdiškų raštinių.

Reikia pažymėti, kad šimet jau bus galima darbininkams ilsėtis vakacijų laike savo rezortuose. Birštono vasarotojų rezortas jau atsteigtas ir veikia. Druskininkų ir Palangos baigiami atsteigti.

Britai suėmė Vokietijos amunicijos karalių Krupą ir sako teis kaip kariškį kriminalistą. Bet Krupas yra tik vienas iš daugelio vokiečių industrialistų, kurie rėmė hitlerizmą. Jie visi tebėra laisvi.

Universiteto Personalas Prieš Fašizmo Talkininkus

KAUNAS. — Lietuvių tauta visą laiką jautė nepakantą jos amžinajam priešui vokiškam nacionalizmui. Ši neapykanta akcentuojama liaudies patarlėse, pasakose, dainose, literatūroje ir meno. Kiekvienam lietuviui istorija nurodo pagrindinę istorinę tiesą, kad per visus laikus Lietuva turėjo vesti sunkią kovą su savo priešu iš vakarų. Vokiškieji grobikai amžių būvyje daug kartų teriojo Lietuvos žemę, daug kartų naikino mūsų tautiečius, plėšė jų sunkiai uždirbtą turtą, bet tokias gilias žaizdas, kaip šio Tėvynės karo metu, fašistiniai žvėrys dar niekuomet nebuvo padarę. Išžudyta šimtai tūkstančių Lietuvos piliečių, sugriauta Vilnius, Klaipėda ir daug kitų mūsų miestų ir miestelių, sunaikintos mokslo ir meno įstaigos, nualintas visas kraštas.

Skaudu, pagalvojus apie vokiškos okupacijos palikimą, bet dar skaudžiau prisiminti, kad su okupantais veikė kartu dalis savo lietuviais besivadinančios visuomenės. Vokiškieji fašistai plėšė svetimą turtą ir smaugė svetimas šalis, o lietuviškai vokiškieji nacionalistai naikino savo tėvų žemę, todėl jie kaip vokiškojo fašizmo bendrininkai yra nusipelnę griežčiausio pasmerkimo. Juo anksčiau pergalingos Raudonosios Armijos bus nugalėtas fašizmas, juo greičiau grįš normalios gyvenimo ir darbo sąlygos ir suklestės ekonominis, kultūrinis ir mokslinis atgimimas.

Pasirašo:

Prof. Antanas **Purėnas**, rektorius; Prof. med. dr. Juozas **Kupčinskas**, prorektorius mokslo reikalams; Prof. dr. inž. Vytautas **Mošinskis**, prorektorius ūkio reikalams; Prof. dr. Juozas **Indriūnas**, Technologijos fakulteto dekanas; Prof. dr. Vladas **Lašas**, Medicinos fakulteto dekanas; Doc. A. **Bistras**, Statybos fakulteto dekanas; Prof. A. **Janulaitis**, Istorijos-Filologijos fakulteto dekanas; Doc. V. **Klimavičius**, Statybos fakulteto prodekanas; Prof. dr. **Abraitis**, Med. fakulteto prodekanas; Prof. dr. inž. J. **Janickis**, Technologijos fakulteto prodekanas; Prof. dr. K. **Baršauskas**; Prof. med. dr. Br. **Sidaravičius**; Prof. dr. V. **Vaičiūnas**; Prof. K. **Šleževičius**, mokslinis sekretorius; Doc. Ričardas **Mironas**; Mokslų kandidatas M. **Banevičius**; Doc. inž. Jurgis **Vidmantas**, mokslų kandidatas; Doc. inž. L. **Kaulakis**; Vyr. dėstytojas inž. Jonas **Stanaitis**; Vyr. dėstytojas inž. Jurgis **Kaunas**; Vyr. dėstytojas inž. L. **Gastila**; Vyr. dėstytojas inž. **Mingaudas**; Vyr. dėstytojas inž N. **Milenskis**; Vyr. dėstytojas gyd. K. **Labanauskas**; Vyr. dėstytojas gyd. T. **Šiurkus**; Docentas **Deksnys**; Vyr. dėstytojas inž. J. **Mikuckas**; Vyr. dėst. inž. L. **Kumpikas**; Vyr. dėst. St. **Vasauskas**; Vyr. dėst. inž. **Barzda**; Vyr. dėst. **Kuprys**; Vyr. dėst. inž **Sčesnulevičius**; Vyr. dėst. J. **Sinkūnas**; Vyr. dėst. P. **Konkulevičius**; Vyr. dėst. inž. A. **Rozenblumas**; Prof. dr. K. **Grybauskas**; Doc. inž. K. **Šibanovas**; Vyr. dėst. V. **Zubovas**; inž. architektas doc. A. **Gravrogkas**; Vyr. dėst. N. **Steiblys**; Vyr. dėst. **Vičas**; Prof. dr. J. **Dalinkevičius**; Doc. inž. arch. St. **Stulginskis**; Prof. dr. Pr. **Mažylis**; Prof. dr. J. **Šopauskas**; Doc. M. **Ratautas**; Doc. inž. C. **Vabalavičius**.

Šis žemlapis parodo situaciją Rytuos. Kiniečiai stumiasi linkui Šanghajaus ir bando nukirsti japonus Francūzų Indo-Kinijoj. Amerikiečiam užėmus Okinawą, japonų susisiekimas jūromis atsidūrė į keblią padėtį. Kinai mano, kad japonai evakuoja Hainan salą, kuri taipgi matoma ant šio žemlapio, kaip ir kitos vietos.

Svečiuos Pas Amerikiečius

Rašo **M. Purienė**

Šių metų gegužio 27 dieną, gavę atostogų, mano vyras ir aš išvykom į Jungtines Valstijas, kad aplankyti savo brolius, gimines bei draugus, kurių jau daug metų nematėm. Nekurių nesam matę visai. Mums labai rūpėjo pasimatyti su savais ir gerais draugais ir patirti, kaip jie gyvena, ką jie veikia.

Pirmiausia mes sustojome garsiojoj Čikagoj. Nors mes tenai giminių neturime, bet turime idėjos draugų. Aplankėm Vilnies spaustuvę, pamatėm mašinas ir prie jų dirbančius draugus ir draugės. Mums pagelbėjo draugas F. Abekas. Jis supažindino mus su visais ten dirbančiais draugais ir draugėmis. Visi labai malonūs, draugiški žmonės.

Ateina laikas apleisti Čikagą. Draugas Abekas mus skaniai pavaišina ir palydi iki autobuso durų.

Vykstam toliau, stebėdami į gamtos vaizdus. Viskas atrodė nepaprastai gražiai. Važiuojant per Pensilvanijos valstiją matėm aukštus kalnus, miškus. Autobusas bėgo puikiu vieškeliu. Jis vingiavosi aplink aukštus kalnus, uolas. Vietomis šiurpas ima žiūrint į pašlaites.

Ačiū Lietuvių Literatūros Draugijai už išleistą knygą Alėjus, kurioj plačiai ir aiškiai aprašyta apylinkė. Kadangi mes esame ją skaitę, tai mums buvo lengviau suprasti tuos kalnus ir kas tenai randama. Matėm net tuos vamzdžius, apie kuriuos knygoj rašoma. Tą viską matyti buvo labai įdomu. Tik dabar mes supratome, kaip daug žinių suteikė ta knyga ir kaip svarbu prigulėti prie tokios orgnazacijos, kuri išleidžia tokias svarbias knygas.

Per visą Pensilvaniją kelias labai vingiuotas ir siauras. Tai labai iš kalno, tai prieš kalną. Kartais atrodo, kad autobusas nepajėgs užkopti ant kalno. Žiūrint į viršų nesimato kalno viršūnės.

Gana ilgai važiavę, privažiavom savo giminių sodybas, Vilksbaryje. Miestelis ne didžiausias, bet gana gražus. Puikūs mūrai, teka upė. Taip pat netrūksta ir puikių kalnų, iš kurių gaunama milijonai tonų kietos anglies. Netoli kitas miestelis, išbudavotas puikiuos kalnuos. Tai Scrantonas. Tenai irgi anglių kasyklos, kuriose darbininkai užsidirba sau duoną. Tenai randasi ir mano vyro brolis.

Kada susitikom, tai iš džiaugsmo net ašaros riedėjo per mūsų veidus. Buvom nesimatę ilgą laiką. Pas jį svečiavomės tris dienas.

Vilksbarės ir Skrantono apylinkėse gyvena daug lietuvių. Gaila, kad nebuvo galimybės susipažinti su jų veikimu. Tuo metu nebuvo jokių susirinkimų ar parengimų.

Vykstam į New Yorką, tą pasaulio garsenybę. Tenai turime daug gerų draugų. Tenai juk randasi ir pažangaus lietuvių judėjimo centras.

Ant stoties mus pasitinka mūsų jaunystės draugas ir gabus visuomenės veikėjas Jonas Lazauskas. Nors mes kartu augę (Lietuvoje) ir buvome susitikę Kanadoj keli metai atgal, jis iškarto negalėjo pažinti mūsų. Mes atrodę visai kitoniški, negu buvom seniau. Gal už tai, kad Kanadoj žmonių gyvenimas sunkesnis, reikia sunkiau dirbti, tai greičiau ir žmonės keičiasi.

Parvažiuojam į namus pas draugus Lazauskus. Radome jo žmoną Julytę ir jų dukrelę; belaukiant mūsų. Buvo tikras džiaugsmas susitikti po ilgo nesimatymo.

Draugai Lazauskai yra labai malonūs žmonės. Su jais gali kalbėtis ir dirbti ir nenubosti. Lazauskas yra puikus lietuvių artistas ir dažnai vaidina lietuvių parengimuose. Jie yra laisviečiai ir padeda tam laikraščiui sulig savo išgalės.

Lazauskų dukrelė yra labai graži mergaitė, moka puikiai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti, nors amžiumi dar jauna.

Buvo labai malonu svečiuotis pas draugus Lazauskus. Nėra žodžių, kuriais būtų galima tinkamai padėkoti už mūsų priėmimą.

Būnant New Yorke teko aplankyti dienraščio Laisvės spaustuvę. Lazauskas supažindino su keleta Laisvės darbininkų. Spaustuvės mašinos puikios. Tik man atrodo, kad namas permažas. Stoka vietos trukdo darbą. Teko girdėti, kad jie ketina statyti kitą namą.

Kas liečia patį New Yorko miestą, tai įdomu pasižiūrėti į tuos aukštus mūrus, beveik siekiančius debesis. Gatvėmis automobiliai juda milijonais. Daugelis ir pėsčių žmonių, kurie skuba į visas puses. Po žeme laksto traukiniai.

Atvykus į New Yorką iš kitur yra sunku susiorientuoti. Laimė, kad mus draugai Lazauskai išvedžiojo ir aprodė svarbesnes vietas.

Vienu žodžiu, New Yorkas yra puikus miestas. Yra į ką pasižiūrėti. Kas liečia gyvenimą, be abejonės, ne visiems tenai smagu gyventi. Tenai yra daug milijonierių, bet šimtus kartų daugiau vargšų, kuriems pasižiūrėjimas į miesto gražybes kelia skausmus širdyje.

Pasisvečiavę New Yorke visą savaitę, vykstame į Bostoną. Mes tenai turime daug savų ir norisi pasimatyti.

Bostonan pribuvom 12 valandą naktį. Šiaip taip susirado savus ir buvo labai malonus susitikimas. Jis ilgai stovės mūsų atmintyje. Pailsėję pradėjom ieškoti daugiau savo draugų. Visi džiaugėmės susitikę ir kalbėjomės apie pergyventus laikus.

Teko aplankyti keletą kaimynų, jų tarpe J. Genevičių. Tai puikūs draugai, apsišvietę žmonės. Gyvena labai gražiai ir draugiškai.

Aplankėm ir lietuvių kliubus, bet patirti apie veikimą neteko. Kliubuose yra įrengti saliūnai, turi užtektinai degtinės ir alučio. Vakarais publikos visuomet pilna. Visi linksmi, dainuoja. Reikia pasakyti, kad čia gėrimas labai įsigalėjęs. Alkoholis kai kuriems yra viskas. Pasekmės to prastos, nes teko patirti, kad ne vienas jau neteko sveikatos.

Kas link paties Bostono, jis atrodo gana senu miestu. Pusėtinai apleistas. Vietomis pradeda senus namus griauti ir naujus statyti. Žmonių judėjimas nemažas, yra puikių prieplaukų, parkų ir kitų viešų vietų. Žmonės atrodo draugiški.

Teko matyti keletą puikių lietuviškų bažnyčių. Jų pastatymas kainavo tūkstančius dolerių. Kiek jos naudos atnešė, sunku pasakyti. Lietuviškų mokyklų atrodo nėra, išskyrus bažnytines, kur mokina davatkos.

Iš Bostono sugrįžom į New Yorką, kur vėl sustojom pas Lazauskus. Pas juos pailsėjom ir pasilcidom atgal į namus. Draugai Lazauskai palydėjo mus iki autobuso.

Pakelyje sustojome Čikagoj, kur mūsų laukė draugai Abekai, kurie mus nusivedė ant darbininkiško parengimo. Tai buvo šeštadienio vakaras. Parengimas buvo tuo įdomus, kad visų tautų darbininkai linksminosi kartu, nepaisydami to, kas kokios tautybės. Visi buvo smagūs ir draugiški.

Ant rytojaus, pailsėjus, Abekai išvežiojo mus po visą Čikagą, aprodė visus gražius parkus, maudynes, didžiuosius mūrus ir įstaigas. Po to jie mus priėmė. Paskui važiavome į lietuvių pikniką. Oras buvo prastas, lynojo, bet žmonių buvo privažiavę gana daug. Visi šnekučiavosi, linksminosi. Vienu žodžiu, viskas vyko tikrai lietuviškai.

Buvome nuėję ant lietuvių kapinių, kurios labai puikioj vietoj. Kapai gražiai papuošti. Tenai ilsisi keletas ir buvusių kanadiečių. Draugai nuvežė mus prie Dariaus ir Girėno paminklo.

Buvo smagu būti pas Abekus ir lankyti gražias vietas, bet viskam yra ribos. Turėjom atsisveikinti ir vykti namo.

Visiems amerikiečiams, mus priėmusiems, tariame širdingą ačiū. Ypatingai mes esame dėkingi draugams Abekams už tokį draugišką priėmimą ir patarnavimą.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Svarbus Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks penktadienį, liepos 13-tą dieną, 8 val. vakare, 160 Claremont St.

Turime svarbių reikalų aptarimui, todėl prašome visų kuopos narių atsilankyti.

Valdyba

Delhi, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 6 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, liepos 8 dieną, 7 valandą vakare, Stoddard Hotely, Delhi, Ont.

Visus narius kviečiame atsilankyti. Taipgi kviečiame ir nenarius, kadangi turime svarbų klausimą išspręsti, tai yra, kas linktų tų pinigų, kurie buvo surinkti ($124.50) V-E Dienoj ir ligi šiol buvo užtylėti. Bus proga tą klausimą išspręsti.

Taipgi bus išduotas raportas iš draugijos ketvirto suvažiavimo.

P. Peskarskis

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos antros kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, liepos 8 dieną, 2 valandą po pietų, 187 Sherman Ave.

Prašome visus narius atsilankyti, nes bus svarbu išgirsti raportus, kuriuos išduos delegatai, sugrįžę iš ketvirto draugijos suvažiavimo.

Valdyba

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų KLSPD 10-tos kuopos narių susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, liepos 8 dieną, 11 val. iš ryto.

Visų narių dalyvavimas privalomas. Bus išduotas draugijos ketvirto suvažiavimo raportas.

Kuopos Valdyba

Montreal, Que.

Susirinkimas

D. P. Partijos Lietuvių kliubo mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, liepos 13 d., Posamčalio lietuvių salėj, 8.30 val. vak.

Prašome visus narius dalyvauti.

Valdyba

Ištiko Nelaimė

TORONTO. — Draugui Pranui Raulinaičiui sulaužė dešinę koją ir kairią ranką ir skaudžiai apdaužė veidą. Jis važiavo namo dviračiu ir sukant ant kampo automobilis užlėkė iš užpakalio. Kruviną paliko ant gatvės kol kiti žmonės paėmė ir nuvežė į St. Joseph ligoninę, kur dabar draugas guli sugipsuota ranka ir koja.

Nuo savęs linkiu draugui greitai pasveikti.

Reporteris

G. PALMERIO

Costume Tailor Shop

(Lietuvis Siuvėjas)

982 Main St., Winnipeg

Siuvu Vyriškus ir Moteriškus Drabužius Sulig Vėliausių Madų. Darbą Garantuoju.

Tel. 55005

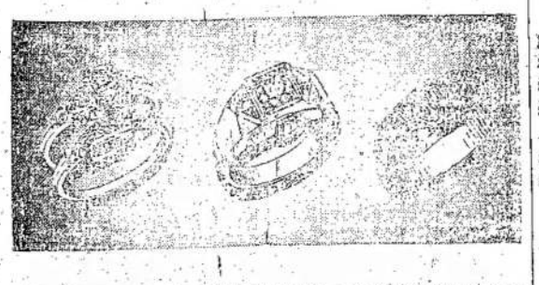

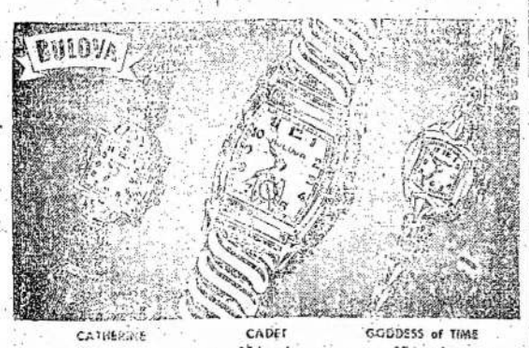

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Tel.: VA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Toronto Lietuvių Jaunuolių Kliubas

Rengia Labai Įdomų

PIKNIKĄ

Sekmadienį, Liepos 8 Dieną

VILSON PARKE, WESTONE

ŠOKIAMS GRIEŠ GERA MUZIKA

Taipgi Bus Įvairių Žaidimų, Dainų, Sporto, Kontestai, Piešinas ir Visokių Kitų Pajvairinimų.

Kviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir praleisti laiką ant šviežio oro ir sykiu paremti jaunimą.

Jeigu Oras Bus Negražus, Tai Piknikas Įvyks Sekantį Sekmadienį.

Rengėjai

Paneriu Žudikai Gavo Užpelnytą Atlyginimą

Šių metų sausio mėnesio 29 d. TSRS Aukščiausiojo Teismo Karinės Kolegijos išvažiuojamoji sesija nagrinėjo Vilniuje lietuviškai vokiškųjų budelių, tiesioginiai dalyvavusių tarybinių piliečių žudynėse Paneriuose, Bezdonyse, Riešėje ir Kenoje, bylą. Kaltinamųjų suole sėdi dvylika išdavikų ir parsidavėlių, savanoriškai stojusių vokiečių okupacijos metu į savisaugos batalioną, kurio tikslas buvo padėti hitleriniams grobikams plėsti Lietuvos turtus, žudyti tarybinius piliečius ir vesti naikinamąją kovą su tarybine valstybe. Tai atstovai tų lietuviškai vokiškųjų nacionalistų, kurių rankomis teka tūkstančių nekaltai išžudytų mūsų krašto piliečių kraujas. Trūksta žodžių apibudinti šių galvažudžių nusikaltimus. Štai jie:

Oželis-Kazlauskas Jonas, Prano sūnus, tapytojas, 1939 metais priklausė šaulių organizacijai, o vokiečiams okupavus Lietuvą, savo noru stojo į gestapo vadovaujamąjį I savisaugos batalioną, kuriame išbuvo iki Raudonosios Armijos sugrįžimo. Per tą laiką kaltinamasis aktyviai dalyvavo tarybinių piliečių žudynėse Paneriuose ir Bezdonių barakuose.

Teismo pirmininkas: Ar kaltinamasis davei ištikimybės priesaiką Hitleriui?

Kaltinamasis: Taip.

Pirmininkas: Ir pasižadėjai visokiausiais būdais kovoti prieš tarybinę valdžią ir naikinti tarybinus pilečius bei partizanus?

Kaltinamasis: Taip.

Į klausimą, kodėl kaltinamasis davė tokią priesaiką priešui, jis atsako, kad tai visai atitiko jo pažiūras.

Kaltinamasis prisipažįsta, kad Panerių žudynėse pats asmeniškai dalyvavo ir šaudė kartu su kitais bėgte varomus duobėn nurengtus vyrus, moteris, senelius ir vaikus.

Pirmininkas: O pats turi šeimą ir vaikus?

Kaltinamasis: Taip, turiu.

Teismo pirmininkas: Tai kodėl pas kaltinamąjį buvo tokie žvėriški jausmai, kad šaudėte net motinas su vaikais ant rankų?

Kaltinamasis tyli.

Vėliau kaltinamasis Oželis-Kazlauskas taip pat aktyviai dalyvavo Bezdonių stovyklos barakų, kuriuose buvo uždaryta apie 300 tarybinių piliečių, padegime ir šaudė į bėgančius iš barakų žmones.

Ukrinas Stasys, Leono s., tuo metu, kada vokiškieji grobikai užpuolė Tarybų Sąjungą, tarnavo Raudonojoje Armijoje. Traukiantis Raudonajai Armijai, jis nepasitraukė kartu su ja, bet išdavikiškai sulaužė duotąją karinę priesaiką ir savo valia pasidavė vokiečiams. Vėliau savo noru stojo į savisaugos batalioną, prisiekė Hitleriui ištikimybę ir pasižadėjo vesti negailestingą naikinamąją kovą su tarybine valdžia, tuo būdu dar labiau padidindamas savo nusikaltimą. Kaltinamasis Ukrinas taip pat aktyviai dalyvavo tarybinių piliečių žudynėse Paneriuose, o Bezdonių stovykloje, kaip savisaugos bataliono karys, vartodavo lageryje laikomų tarybinių piliečių atžvilgiu žiauriausią smurtą, žagindavo mergaites ir išreikalaudavo iš nelaimingųjų žmonių piniginių duoklių.

Teismo pirmininkas: Vadinas, savo fleitą pakeitėte į šautuvą ir žudėte tarybinius piliečius?

Kaltinamasis: Taip.

Augustas Juozas, Prano s., 1942 metais sausio mėnesį stojo į savisaugos batalioną, kuriame išbuvo iki 1944 metų gegužės mėnesio. Davęs Hitleriui galvažudišką priesaiką, taip pat aktyviai dalyvavo kovoje prieš tarybinę valdžią ir prieš fašizmą kovojančius žmones. Jis taip pat Paneriuose žudė tarybinius piliečius. Kai išgąsčio apimtos moterys raudavo sau plaukus nuo galvų ir nėjo mirties duobėn, jis jas nurengtas varu varydavo į duobę, ir čia jos krisdavo nuo budelių kulkų. Būdamas Kėnojė, kaltinamasis vartojo suimtųjų tarybinių piliečių atžvilgiu smurtą, išreikalaudamas iš jų mokėti pinigines duokles. Algos gaudavo mėnesiui 70 markių, o prisiplėšdavo iš pasmerktųjų žūti žmonių — tūkstančius markių.

(Bus daugiau)

Sūnų ir Dukterų Draugijos Šešta Kuopa Rengia

PIKNIKĄ

Sekmadienį, Liepos 15 Dieną

DELHI, ONTARIO

(Ant J. Stradomskio Farmos)

Šokiams Grieš Gera Muzika
Bus ir Kitų Pagražinimų
Piknikas Rengiamas Liaudies Balso Naudai

Kviečiame Visus Tabako Augintojus, Hamiltono, Toronto ir Apylinkių Lietuvius Atsilankyti. Atsilankę Praleisite Smagiai Laiką ir Susitiksite su Pažįstamais P. S. Jeigu oras bus lietingas, tai piknikas įvyks sekantį sekmadienį.

Rengėjai

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teisinių patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

30 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo sifilį, gonorėą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.

1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

NUSIPIRKITE SAU NAMUS

VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE

Parduodame visokios rūšies namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rų flatų ir t. t.)

— ARBA —

Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.

Galite rašyti, telefonuoti ar asmeniškai atsilankyti. Mes esame properčių ekspertai.

Verdun Realties Co. Inc.

4843 VERDUN AVE., VERDUN. Tel. YOrk 3264

VICTOR L. TRUDEAU, Manager

Vakarais po 9 val. arba sekmadieniais, telefonuokite Mr. I. CLAUDE FItz. 6233

Tel.: Ofiso — FR 9265
Namų — AM 9324

Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2552 ROUEN ST. — MONTREAL, QUE.

(Ant Frontenac Kampo)

Paieškojimai

Paieškau gyvenimui draugės tarp 35 ir 40 metų amžiaus, kuri mylėtų teisingą šeimynišką gyvenimą. Prašau atsišaukti.

Turiu nuosavą namą. Atsišaukusiai apie save parašysiu plačiau.

J. G.
160 Claremont St.
Toronto, Ont.

Paieškau pusseserės, merginos vardu, Mortos Kardišauskaitės. Pirmiau gyveno Albertos provincijoj. Prašau atsiliepti.

Pranas Kardišauskas
111-A 6 Ave.
Lachine, Que.

Paieškau savo pusbrolio A. Plaušinio. Turiu labai svarbių reikalų. Pirmiau jis gyveno Edmontone ir Calgary. Jei kas žinote kur jis gyvena, prašau pranešti man, už ką būsiu jums dėkingas.

J. Džiaugys
1576-B Clark St.
Montreal, Que.

Mary Lee Flower Shop

GRAŽIOS ŠVIEŽIOS ROŽĖS $2.00, $3.00 ir $4.00 UŽ TUZINĄ

GRAŽIAI SUDARYTI BUKETAI DĖL MOTERŲ 50 C. IR DAUGIAU

PRISTATYMAS VELTUI

1259 Bleury St. -- Tel. HArbour 3473

Montreal, Que.

Tel.: BElairs 2200.

Valandos: 4—5 po piet, 7—8 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turtu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Raya). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. narians sąpiginta kaina.

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 2924

Įsigykit Savo Namus

PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS

2 flatų duplex, nauji, nuo $6,800 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 iki $15,000.

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449

Mr. R. Bennett, Manager.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas

KALBA LIETUVIŠKAI

Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo

4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų